

SLOVENSKI NAROD.

Inhaja vsak dan sveder, izimki nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brës pošiljanja na dom za vse leto 18 gld., za četr leta 8 gld. 80 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuge dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanipla plačuje se od četiristopne peti vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenskrat tisk, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tisk.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vredajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Kdo je krov?

Mi smo že opetovanio in pri vsaki priliki nagašali, kako veljub nam je strastni časnikarski boj, ki se je unel zlasti po katoliškem shodu mej našim listom in glavnim glasilom Mahničeve stranke recte v tem glasilu zoper nas. Niti za trenotek nismo bili v dvomu, da tak boj ne more biti v čast slovenskemu imenu, da mora marveč biti v očitno kvar celokupni slovenski stvari. V svesti smo si bili, da mora ta nedostojni boj skrajno neugodno uplivati na naše složne rojake v sosednih kronovnah, da jim mora greniti narodno delo. Zategadelj postavili smo se, v kolikor je to pri takih političnih razmerah sploh mogoče, iz vsega početka na defenzivno stališče, precizovali smo svoje in smelo rečemo slovenske inteligencije stališče nasproti nekaterim sklepom katoliškega shoda, svarili smo, kjer se nam je svarilo po najboljši vesti videlo potrebno, v ostalem pa smo se omejili na samo obrambo in trdno zavest imamo, da po nepotrebnu nikdar nismo izzivali. Kdor je pazno motril boj, osvedočiti se je moral, da naša pozicija ni lahka in da imamo polne roke dela, braueč se zoper najstrastnejše napade fanatizovane „katoliške lige“ na našo narodno čast in poštenje. In da si ne pustimo jemati ter blatiti teh svetinj, tega nam menda vender ne more v zlo štetiti nihče, komur bije v prsih še slovensko srce. Prosili in rotili smo nasprotnike opetovanio, naj se odpovedo v interesu skupne slovenske stvari takemu boju zoper slovenskega brata — a glas upijočega v puščavi ostal je dosihob ta naš apel in prej ko slej slepi se prosti narod ter bujska zoper posvetno inteligencijo.

Agresivni smo bili, smo in bodo le tedaj, kadar je šlo in gre za kratenje naših skupnih narodnih pravic, kadar nam je braniti našega jezika veljavo in zato, ker neizprosno odkrivamo vsak greh zoper te narodne svetinje, ker se ne strašimo imenovati grešnika in naj se nahaja tudi v škofovski in kapiteljski pisarni Ljubljanski — zato smo nasprotniki vere in cerkve. Da smo pa v tem pogledu vselej v črno zadeli, v to nam je dokaz trdovratno molčanje naših nasprotnikov na odkritje afé Detela-Klofutar in nedostojne agitacije za bojevitno tiskovno društvo, na naš odpor zoper škandalozne

„Res postalicae“ itd., itd. — Tu pač ne smemo in ne moremo odložiti orožja, to zabranjuje nam naša narodna dolžnost in to uvidevati bi morali v prvi vrsti naši izvenkranjski rojaki, ki najbolje vedo, kako pazno in odločno treba stati ob braniku narodnem.

Čemu vse to danes zopet in zopet naglašamo? Zato ker nas boli, da hoté stati ponekod možje, kateri so o priliki Svetčevega banketa dokazali soglašanje svojih idej z nami, nekako nad strankami, da nas mečejo v isti lonec s fanatizovanimi ligaši in da tudi nam pripisujejo nekoliko krvde na nesrečnem razkolu. „Nova Soča“, od katere bi bili to najmanj pričakovani in katera se ima sama boriti proti jednakim napadom, kakor mi, priobčila je v svoji včerašnji številki dopis iz Ljubljane, v katerem se delé zaušnice na desno in levo in ki govorji brez razločka stranke o „časnikarski srboritosti in razposajenosti ljudij, ki zlorabijo potrežljivost in materialno podporo naročnikov, o časnikarski burki na desni in na levu od strani ljudi, „ki se jim predobro godi, ki se pa še niso naučili resno misliti, a še manj moško-značajno za narod delati“. V kolikor naj bi bile pisane te besede tudi na našo adreso in v kolikor bi se utegnile tako tolmačiti, moramo jih mi z vso odločnostjo odklanljati. Ali naj se nam dokaže, kar se nam hoče predbacivati, alinaj se datočno pojasnilo meglenim in dvoumnim odsodbam. Qui bene distinguit, bene docet. To prosimo in želimo. Mi od nikogar ne zahtevamo, da naj se aktivno pridruži našemu boju in odporu in naša krvda ne bo, ako se bo ta boj (kar naj Bog zabrani!) razširil tudi preko deželnih naših meja, pač pa zahtevamo, da se nam ne odreka priznanje narodne nesebičnosti in prepričanja in da se nas ne žali s frivolnim očitanjem zlorabe kake materialne podpore. V tem pogledu imamo čisto vest in k nikomur ne bodoemo hodili v šolo. Slabo uslužo pa tudi stori slovenski slogi oni, ki imenuje „časnikarsko burko“ križev pot kranjskega naprednjaštva zoper tendencije, katere so na kvar v prvi vrsti Slovencem ob jezikovni meji.

Tojko v obrambo in v blagohotno uvaževanje.
Clara pacta, boni amici!

LISTEK.

Fiat iustitia . . .

Milostiva!

Zadujič veleli ste mi, naj Vam natančneje opisem onega starega velmoža, ki je čez 20 let iz Nemškega Gradca doli po slovenskem ozemlji krmil svete pravice čolniček. Želeli ste tega opisa zato, ker se Vam je jako priljubila zadnja njegova polslužbena prispoloba o pravem in pristnem sodniku. Sodnik bodi kakor sramožljiva devica, naj ne gleda ni na desno ni na levo — rekel je on — in naj v Ljubljani (namreč sramožljiva slovenska devica) pogumno bodi v gledališče k nemškim predstavam, — rekel sem Vam jaz.

Pri tem mojem pristavku pogledali ste me s svojimi lepimi očmi, češ: preskrbite nam narodnjaki boljše zabave, pa ne pojdemo k nemškim predstavam! — Nisem sicer odbornik našemu Dramatičnemu društvu, a vendar sem imel sočutje z Vašim poželjenjem za glasbenimi nasladi lahkokrile nemške muze in rahločutno sem obmolknil. Meni sicer v

gledališči bolje ugaja fina veseloigra ali pa klasična drama, nego duhoviti napevi kakor: „In mir sieht man den Vater, was möglich war das that er, das that er, ja, das that er!“ — ali — „Immer zu undici, dodici, tredici, trala, trala!“ — ali — „Grüss euch Gott, alle mit einander, alle mit einander!“ i. t. d. i. t. d., akopram sem sam pri kupci pristnega cvička navdušen „krokar“, a nisem Vas hotel žaliti z izrekom odličnega tuja, ki je, uvidevši, da zamore nemško gledališče napolniti z golj le opereta, zamrmral malomarno: „Das reinste Cirkuspublikum.“

Toda nazaj k nalogi, katero ste mi stavili.

Moje početje pač ni lahko, kajti prvi nima naš vpojene nobene romantične strani (vsaj v starejih letih ne) katera bi Vas utegnila navdušiti in zabavati, drugič pa ni lahko pisati tudi pod črto ne, o ljudeh, ki so stali ob zibelni našemu tiskovnemu zakonu.

Kar se tiče prvoimenjene strani, prepričuje naj Vas njegov lastni izrek, da se ni nikoli bavil z umetnostjo in lepo literaturo. Tako je mož pisal nedavno uredniku glasovite Celjske „Deutsche Wacht“, kar Vam pač zadostuje! Toda jedna negativna kre-

Državni zbor.

Na Dunaji, 11. novembra.

Vse zanimanje koncentriralo se je v današnji seji na pravosodnega ministra odgovor na interpelacijo grofa Pininskega glede ministerske naredbe, zadevajoče vodstvo porotnih obravnav. V blagi obliki izrekel je minister rezko in jako umestno sodbo.

Začetkom seje interpelirajo posl. Plener in tovariši pravosodnega ministra radi oprostitve mizarskega pomočnika Vlada Bosaka, ki je v Pragi z revolverjem streljal na nekatere osebe. Interpelanti trde, da je bil mož oproščen, ker je Čeh in je ravnal iz sovraštva proti Nemcem. (Faktično je bil dotičnik oproščen ker je slaboumen).

Posl. dr. Gessman in tovariši interpelirajo radi draginjskih priklad poštnim in brzjavnim uradnikom; predsednik naznani dopis okr. sodišča v Kraljevcih radi sodnega postopanja proti poslancu Nedelli, kateri dopis se odkaže imunitetnemu odseku, vrh tega interpelira še dr. Schlesinger radi trgovine z dekleti, posl. Köbler in Hofmann pa o nekih nevažnih rečeh.

Pravosodni minister grof Schönborn, odgovarajoč na interpelacijo grofa Pininskega radi izdanega ukaza o vodstvu porotnih in sploh kazenskih obravnav, čita ves svoj ukaz, iz katerega je vidno, zakaj je izdal to naredbo. V tem ukazu razpravlja minister najprej splošno o uredbi porotnih obravnav, konstatira, da se vrše preiskave tako, kakor da bi bila podlaga sodbi nabrani material, ne pa glavna obravnava, kar razen drugih nepravilnih rečij tudi to prouzroča, da se pri glavni obravnavi razpravlja reči brez pomena. Vodstvo obravnav izročiti je samo takim sodnikom, od katerih je pričakovati, da bodo mogli varovati s potrebnim taktom dostojanstvo sodišča. Takih sodnikov je mnogo, a vendar se je opazilo, da so se ugnezdile razne nedopustne navade, katere obsojajo najširši krogi prebivalstva. Sodnik razglaša sodbo v imenu Njega Veličanstva cesarja. Če pa sodnik pozabi resnobo obravnave, če dela opazke, katere ne spadajo k stvari, če se dotika dnevnih vprašanj, političnih ali narodnih, ali če dela celo neumestne dovtipe, oškoduje s tem ugled sodišča. To nikakor

post njegova utegne Vas vendar zanimati, to je namreč njegovo briganje ali prav za prav nebriganje za slovenski jezik. Milostiva ste vrla narodnjakinja ter izdaste vsaj toliko za družbo sv. Cirila in Metoda, kolikor za gledališke ustoppnice k nemškim predstavam, zato naj Vam iz življenja našega slavljenca in iz njegove slovenščine povem par zanimivih dogodbic.

Minulo je kakih pet let, ko je mlad notarski kandidat pred strogo komisijo delal praktični svoj izpit in tako stopil prav blizu onemu častitljivemu stanu, ki je opravičen napravljati mimo drugzega — ženitne pogodbe, kar Vam je itak znano. Z nekim vzvišenim zadovoljstvom napovedal se je pri sedaj vpojeni „ekscelesti“ k avdijenci, da se bolje upozna s svojim vrhovnim nadzornikom. Opomniti treba, da je bil mladi kandidat rodom Slovenec, doma blizu Ptuja, kjer je zibel tekla tudi našemu „ekscelesti“. Mala ekscelestica stala je za visoko pisalno mizo in naš kandidat ga v svojem strahu niti opazil ni, dokler se ni oglasila rezkim glasom: — „No, was wollts denn ihr Slovenen? Ihr seid nie ruhig, wollts immer eine neue Sprache haben; das ist ja gar nicht notwendig! Mein Vater war

ni v soglasji z dostojanstvom sodnika, če se zatožencu roga in sploh ž njim ravna, kakor da je že dognana njegova krivda. Sodnik ne sme nikdar pozabiti, da je pričam često jako mučno storiti kako izpoved, zato je pričam izpovedanje olajšati in to vsem brez razločka ter ž njim ravnati uljudno in prijazno. Kakor pa mora sodnik v tem oziru vestno postopati, tako mu je paziti, da bodo tudi drugi jednako postopali s pričami. Kazenski pravni red skrbel je za zagovorništvo izdatno. Vodja obravnavne mora vedeti, da zagovornik ni tuj element, ni pritisklina pravdi, ampak sodišču potreben za pravičnost sodbe. Prav zato je treba zatoženca, kateri nima zagovornika, z nepristranskim vodstvom podpirati, a tudi če ima kdo zagovornika, mora predsednik z isto nepristranostjo skrbeti, da se dobé dokazi za zatoženčeve nekrivdo, kakor za krivde. Tu je treba z vso silo skrbeti, da se zadosti intencijam zakona in zagotovi pravična sodba. Zagovornikovo stališče določa zakon; zagovornik je z obtožiteljem jednakopraven in v tem zmislu jemati je na osebo zagovornikovo primeren ozir. Isto tako pa je tudi skrbeti, da ne prekoraci zakonitih mej. Dokler traja dokazovanje, smě zagovornik stavljati zatožencu in pričam vprašanja, ne sme pa delati opomenj, katere spadajo v plaidoyer. Vsaka kritika o postopanju prič je nedopustna. Sodnik lahko ustreže tej zahtevi, če se vsi funkcionarji drže svojih mej in če se vrše obravnavne dostojo in resno; potem tudi nihče več ne bode mislili, da je zatožba že toliko, kakor obsodba. Obžalovati pa je, če so se v nekaterih slučajih vsled nerodnosti ali nepremišljenoosti, vsled želje iznesti kaj pikantnega, vsled brez taktnosti ali celo hudobnosti spravile pred sodiščem reči, katere niso bile v zvezi z obravnavo. Tu treba najti pravo mejo in zato je varovanje privatenega in obiteljskega življenja resna dolžnost vodje obravnavne.

Nadalje odgovoril je pravosodni minister na interpelacijo posl. Biankinija radi razpisa služeb pri Zadrskem sodišču, kateri razpis je bil priobčen samo v italijanskem jeziku. Minister se je skliceval na to, da je bil ta razpis v drugič v obeh jezikih razglašen. Gledé razpisa kadetskih mest v brambrovskih kadetnih šolah rekel je minister, da se je razpis razglasil v službenem jeziku.

Zbornica vzela je ministrova pojasnila z odbavanjem na znanje in prestopila na dnevni red ter nadaljevala razpravo o zgradbi kanala iz Dunava v Odro.

Posl. Exner polemizira s finančnim ministrom, ker je v svojem ekspozemu svaril tiste, ki žele zgradbo kanalov, češ, da sedaj ni denarjev za to. Kanali so potrebni in njih zgradba jeden pogojev naravnemu napredovanju. Ker železnice ne morejo več zadoščati vsem zahtevam, treba je kanalov, torej naj vlada zgradbe kanalov ne zadržuje, ampak pospešuje. Dandanes je tudi tehnika pomogla toliko, da je moč graditi kanale tako, da lahko po njej vozijo večje ladje nego kdaj poprej. Vlada se sicer bavi s to rečjo, a vendar ne tako resno in intenzivno, kakor je želeti, ker še ni ustanovila posebnega departementa za vodne zgradbe.

Posl. dr. Kronawetter priporoča, naj se premeni odsekov nasvet v toliko, da troškov ne bode plačati samo Dunaju, ampak vsem prizadetim

občinam. Kanal naj se združi z Dunavom čim bliže Dunaja.

Posl. Neuber uvažuje vprašanje, kakšna bi bila rentabiliteta kanala ter izreče prepričanja, da bi bil kanal velike važnosti za eksport. Če ne bodo kanali kmalu gotovi, izgubili bodoemo vso trgovino z Balkanom. Železnice so nasprotniki kanalov in to je obžalovati. Za Dunaj je zgradba kanala živiljensko vprašanje.

Posl. dr. Promberger pravi, da od resolucije sicer ni dosti pričakovati, a ker je inozemska družba poprijela se te reči, je upati, da se ugodno dožene.

Posl. dr. Rutowski poudarja, da tako, kakor naprednjata Rusija in Nemčija, tako se slabí na položaj. Najboljši dokaz je izseljevanje. Zgradbi kanalov se ni moči resno upirati.

Ko so še nekateri drugi poslanci priporočali nasvet, vzprejela je zbornica resolucijo, s katero pozivlje vlado, naj se brez odloga loti zgradbe kanala iz Dunava v Odro, naj ga zveže z Labo ter eventuelno dovoli podjetnikom državno podporo. Razprava se na to zaustavi in čitajo se nekatere interpelacije.

Posl. Biankini interpelira trgovinskega ministra, če mu je znano, da so kot učitelji na morinarskih šolah nastavljeni častniki, kateri niso zmožni hrvatskega jezika.

Pred koncem seje ogasil se je posl. doktor Lueger in rekel, da je pri neki naknadni volitvi v neki odsek posl. Szczepanowki oddal glasovnice odsotnih poljskih poslancev. To je tem bolj grajati, ker je zbornica o svojem času posl. Schneiderja radi jednakega čina kar najstrožje sodila.

Prihodnja seja v soboto dné 12. t. m.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 12. novembra.

Iz Hohenwartovega kluba.

„Konservative Korrespondenz“, oficijelno glasilo Hohenwartovega kluba, zavrača v zadnji številki poročila nekaterih Lvovskih in Praških listov gledé razmer v konserativnem klubu. List trdi, da se krize v stranki nikakor ni batil, ker nepremostna nasprotstva ne obstoje. Vsa ta poročila nimajo drugega namena, nego poizvedeti, kakšne so prav za prav razmere v tem klubu, kajti posvetovanje o situaciji bilo je tako mirno in stvarno. Tudi poročila levičarskih listov o diferencijah med Slovenci so neresnične in samo brumne želje.

Prememba tiskovnega zakona.

Državnega zborna tiskovni odsek bavi se jako resno in temeljito s premembo zastarelega in novinarstvo močno ovirajočega tiskovnega zakona. Odsek je po dolgem posvetovanju in navzlic obilnemu nasprotstvu ukrenil nasvetovati, naj se dovoli svobodna kolportaža in naj se odpravi časnikarski kolek in v kratkem prišla bode vsa ta reč pred državnim zborom. Dotična debata bo gotovo zelo zanimiva; vlada, katera je ustavila v proračun za l. 1893 kar $1\frac{1}{2}$ milijona gold. dohodkov od časnikarskih kolkov, se bo sicer upirala, a vendar bode zbornica vse predloge vzprejela, seve da jih bo potem gospodska zbornica vse zavrgla in to je uzrok, da vlada tako hladnokrvno gleda vse pravne poslancev.

Carevič na Dunaji.

Danes se je s posebnim dvornim vlakom pripeljal ruski carevič v habsburške monarhije pre-

auch Arzt in den windischen Gegenden, hat aber sonst nichts gekannt als: — kaj te wali (fali) — und ist sehr gut damit ausgekommen, hat sich auch Geld erspart. — In tako je šlo naprej v razvijanji te lepe, praktične teorije več kot pol ure, da ljubi kandidat še k sapi ni mogel! Milostiva, kaj bi se ne stisnil na srce tak človek, ki ima za Slovence tako obilico praktičnih besed! Pa saj jih pri nemških predstavah Ljubljanskih še toliko nimajo! Za naš jezik se torej mož dosti ni brigal in ni mi znano, je li kdaj kakega kandidata poskušal, koliko ume slovenščine, vem pač, da jih je povpraševal prav po nepotrebnem, umejo li nemški in to nas vede — do druge dogodbice.

Pred blzo desetimi leti izdal je bil namreč tedanji vodja pravosodnega ministerstva ukaz, da smejo kandidati iz slovenskih pokrajin sodni izpit polagati deloma tudi v slovenskem jeziku, ako hočejo. Milostiva dobro veste, kak bud prelaz je sodni izpit za avskultante in nadobudne ženine Vaših izvoljen — odpade mi torej vsako razlaganje. Naši eksaminandi pa so tudi že takrat dobro poznali velik strah izvestne gospode pred slovenščino in uvažuje svoj lastni strah pred komisarji pustili so ministru

naredbo nekaj let v prahu. Slednjič pa si vzame vendar jeden pogum ter se oglesi, da bode delal izpit v slovenskem in nemškem jeziku. Milostiva, postala bi preveč nervozna, ako bi Vam pripovedoval, kaj se je vse pripetilo tistemu siromaku, a konečno premagale so se vse zapreke in naš avskultant napravil je izpit kakor je želet, namreč v obeh jezikih.

Po prestani torturi pa se je ogasil pri naši ekselenci in prve gromke besede „ekselencherja“ so bile: „Was wollen Sie, können Sie deutsch?“ Izpršanec mu je na to odgovoril precej po domače in potem se je kratek pogovor tudi drugače nadaljeval, a stvar se je razglasila takisto, da mi ni znano, je li kasneje še kak avskultant sodni izpit delal tudi v slovenskem jeziku. Gledé na našo govorbo narav zatrila so se taka poželjenja menda že v korenju in tu — ni se gledalo ne na levo ne na desno! Toliko še vem, da tisti drzni avskultant ni hodil dolgo več po beli Ljubljani, ampak da so ga poslali daleč od imenitnega sveta, tja nekam mej Dolenjsko gričevje, kjer je menda še!

Sedaj pa pride še zares lepa stran ekselencjerja! On je postal mnogo lepih štajarskih Slovens-

stolnico, kjer bode nekaj dni gost presvetlega vladarja. Za vzprejem bodočega ruskega cara delajo se velike priprave, kar je dokaz, da so na dvoru vsaj nekateri uplivni može vse družega mišljena, kakor v palačah madjarskih in nemških ministrov. Političnega pomena ta obisk careviča gotovo nima, samo dokaz bo, da vladajo mej vladarskima obiteljema habsburško in rusko ugodne in prijateljske razmere.

Ogerska kriza.

Finančni minister v Szaparyjevem kabinetu dr. Wekerle sestavil bode novo ministerstvo in sicer na podlogi znanega programa liberalne stranke — to je začasna rešitev krize, ki je politikom delala toliko preglavice. Dr. Wekerle ostane tudi finančni minister. Ker je imel Wekerle nenavadno dolgo avdijencijo pri cesarju, sudi se, da sta cesar in on določila pravec politiki v nekaterih važnih vprašanjih, v prvi vrsti v cerkvenopolitičnih, glede nekaterih rešitve je cesar primasa Vaszaryja, poklicanega nalača na Dunaj, osobno obvestil. Politični nazori dra. Weckerla so splošno znani; imenovanje Weckerla ministarskim predsednikom zmatrati je za dokaz, da je krona privolila v izvršitev liberalnega programa. Kako bode to Wekerle poskusil, ker je magnatiska zbornica nasprotu civilnemu zakonu, še sedaj ni moči ugantiti. Najbrž ostanejo vsi dosedanji ministri na svojih mestih, samo na mestu grofa Szaparyja utegne postati minister notranjih rečij dr. Stefan Tisza.

V manje države.

Francoska kriza.

Loubetovo ministerstvo ne stoji na trdnih nogah, četudi je dobilo dvakrat zapored zaupnico parlamenta. K temu mu je pomagal splošni strah, ki je nastal vsled zadnjega atentata. Predvčerajšnjim zahtevala je vlada, da je začeti posvetovanja o premembri tiskovnega zakona še pred posvetovanjem o proračusu in zbornica je v to dovolila. Načrt sam pa nikakor ne ugaja poslancem, ker bi po tem načrtu vlada ne imela samo moč, postopati zoper auaristične spise, ampak sploh proti vsem opozicionalnim listom. Vrh tega je novi načrt zakona samo posnetek zakona, ki je bil v veljavni za časa cesarja Napoleona in to že zadošča, da vzbuja sum o poštenosti vladnih namer. V sredo začela se bode razprava in skoraj gotovo se more reči, da bo pri tej priliki nastala ministarska kriza, kajti radikalci, ki so zdaj pomagali votirati zaupnico ministerstvu, obrnili bodo pri tej razpravi meč proti vladi.

Angleške razmere.

Vsa znamenja kažejo, da bode v prihodnjem zasedanji angleškega parlamenta nastala srdita borba med liberalci in konservativci. Salisbury dokazuje, da ima gospodska zbornica absolutno pravo zavreči vsako predlogo, naj jih je poslanska zbornica še tolkokrat vzprejela. Isto tako se more parlament tudi braniti, če bi kraljica imenovala nekaj novih pairjev. Liberalci se seveda upirajo tem načelom zelo odločno, dokazujoč, da se da temu kaj lahko v okom priti. Novinarska ta borba je tako intenzivna, da ni dvomiti, da bode prenešena tudi v parlament. Sicer pa delata obé stranki, liberalna in konservativna velike priprave za bodočo borbo.

Dopisi.

Iz Kranja, 10. novembra [Izv. dop.] (V obrambo zoper „katoliško“ sumnjenje.) V „Slovencu“ oglaša se že delj časa neki dopisnik z „dežele“. Sodeč po poročilih v njegovih dopisih biva mož ali v Kranji samem, ali pa je bližnja okolica našega mesta tako srečna, da ga

[redacted] Dalje v prilogi. [redacted]

ccv na Kranjsko in marsikatera košata Kranjica vpregla je svojega deželskega soseda v sveti zakonski jarem. To Vam je vendar po godu, milostiva, ka-li? Slučaj je namreč nanesel takisto, da so štajerske adjute dobivali sami Nemci, štajerski Slovenci pa so se pošiljali na Kranjsko, kjer smo jih pa radi sprejemali, kajti Kranjice slovē, kranjski juristi so pa itak pretrdoglav za pokorščino, ki jo je treba posebno v zakonskem stanu! Tisti izmej pridobljencev, ki niso bili trdoi v naši materinščini, ostali so po mestih, kjer se goji tudi še nemščina, drugi pa, ki so znali oboj jezika dobro, poslali so se v dežel duše past in pravico varovati.

Tako ste imeli, milostiva, v vpkojenci dobrega pomagača pri Vaših genialnih ženitnih namerah in to je mnogo! Kdo ve, bode li tudi naslednik tak Vaš podpornik!

Časten torej spomin neprostovoljnemu protektorju štajersko-kranjskih narodnih rodbin! Čast komur čast gre — „fiat iustitia“, kakor je tako rad govoril naš junak! Kako bi se štajerski protektor, to Milostiva, Vam pove jutri po nemški predstavi Vaš čisto udani in pokorni

Resnicki.

sme prištevati svojim. Živi se ta dopisnik večinoma od „Slov. Naroda“ in ker mu ta tečna hrana — kakor se vidi — prav dobro ugaja, upamo, da bode še dolgo ostal zdrav in vesel ter nas dolgočas s svojimi dopisi. Po vzgledu zloglasnih „Ligašev“ tudi on trga iz „Slov. Naroda“ posamezne odstavke, razlagajoč je potem bolj ali menj neslano po svoje in podkrepljujoč svoje trditve z neresničnimi fakti pride seveda vedno do neologičnih zaključkov. Mož ni niti originalen niti dovitipen, a strašno lahko veren. Vsled slednje lastnosti posreči se mu sem in tja kak neprostovoljen dovitip, o čemer se lahko prepričate iz odstavka, spodaj navedenega. V obče so pa njegovi dopisi strašno dolgočasni, in mi bi se gotovo ne bavili s častito njegovo osebo, ako ne bi imel neke dobre lastnosti. Vidi se nam namreč iz njegovih dopisov, da mož ni hudoben, da vedoma ne zapiše kakšne neresnice (zato tudi nečemo reči „laži“), da je o vsem prepričan, kar pripoveduje in da bi istinitost svojih včasih še tako budalastih trditv potrdil i s prisego. Ker iz njegovih ne ravno duhovitih dopisov veje nekak duh resnicoljubja, utegnilo bi to premotiti nepoučenega bralca in zaradi tega se nam je danes pečati z nekim odstavkom dopisa „z dežele“ v 248. št. „Slovenčevi“, v katerem se ta „brumni“ gospod blagoizvoli spominjati dveh dogodkov v našem mestu, o katerih pa nam ni znanega ničesar.

Ta odstavek slove od besede do besede tako-le: „V isti št. 236. piše „Narod“: „Prav je, ako prebivalstvo pri vsaki umestni priliki izkaže učnost svojemu vrhovnemu dušnemu pastirju, dočim ga kot takega nihče in nikdar napadal ni.“ — Na to izjavo drznemo se povprašati svoje ljubezljive nasprotnike: Ali Vam ni znano, da gredo škoje kot „vrhovni dušni pastirji“ posvečevat cerkve in delit zakrament sv. birme? Ali Vam ni znano, kdaj in zakaj je priproval k do Vaše stranke v starodavni verni Kranj“ „ad hoc“ — agitovat, naj se saj kolikor moč zapreči preuzv. knezoškofu kot „vrhovnemu dušnemu pastirju“ — ovacija? Še jedno vprašanje: „Ali Vam ni znano, kako „olikano“ ali kali — so sramotili somišljeniki Vas liberalcev — brezvercev najčastitljivejše obrede posvečevanja katoliških božjih hiš, tako da jim je ali pa bo po oblastvih prisojeno segativ žep ali se celo pomakniti za „kulise“ jetnišnic? — Kdo meče pesek v oči ljudstvu, ki sicer razjarjeno od takega vedenja domačih „olikancev“ se je vendar vedlo dostojo in vzgledno. Tukaj je menda pač umestno svarilo: „Bodite previdni!“

Quod erat demonstrandum — in ovržena je trditev „Narodova“. Pobožni bralci „Slovenčevi“ so se bržkone križali nad temi brezbožnimi „sramotili somišljeniki Vas Ljubljanskih liberalcev“, a mi, mi smo se smijali, prav od srca smijali, dasi je bil vseh svetnikov dan, ko smo brali to klasično dokazovanje, podprtto seveda z „neovrgljivimi“ fakti. Strela božja! kdo Vas je pa vendar tako nabasal č. g. dopisnik? Ali res verjamete vsaki stari babnici, ki Vam obesi kaj na nos v svoji neumnosti in sovraštu do nas „kranjskih antikristov?“ Kaj bi bili tako skromni! Kar naravnost povojte, kdo je prišel v „starodavni verni Kranj“ agitovat. Vi ste v tej zadevi izvestno bolje poučeni nego mi, ker še celo veste, natančno, da je prišel dotičnik agitovat kar znamenom, da se zapreči ovacija knezoškofu „kot vrhovnemu dušnemu pastirju“.

A to vse še ni tako hudo, veliko lepše je še ono o „globah“ in „jetnišnicah!“ Ker nam pripoveduje g. dopisnik te pravljice v jednem in istem odstavku, kojega je posvetil našemu mestu, ker se ne vemo spominjati, da bi bili pred kratkim še kje drugod posvečevali kako cerkev, goditi so se tedaj morali ti strašni zločini jedino le v Kranji. Ne zamerite Vi č. g. „z dežele“, če postanemo pri tacih očitanjih malo resni. Li ni sveta dolžnost vsacega dopisnika, prav dobro se prepričati in ne verjeti vsaki klepetulji, predno predbaciva kaki stranki „sramotenje najčastitljivejših obredov posvečevanja katoliških cerkva“, predno trdi o posameznih članih te stranke „da jim je ali pa bo po oblastvih prisojeno segativ žep za plačilo glob ali se celo pomakniti za kulise jetnišnic“. Glejte č. gospod, to je bila Vaša dolžnost; potem bi se bili lahko pre-

pričali, da je neresnično, kar ste zapisali. Povpraševali smo pri tukajšnjem c. kr. okr. sodišči, pri c. kr. okr. glavarstvu — gotovo v tacih zadevah jedino kompetentnih oblastvih — a vedeli niso o tem nikjer niti najmanjšega. Če imate morda res kaj zanesljivih podatkov, na dan žnjimi! Povejte nam, kdaj in kje se je to godilo, razglasite imena dotičnih klevetnikov in mi bomo prvi, kijih bomo izbačnili iz svoje srede. Ako se boste pa prepričali o neresničnosti Vaših halucinacij, potem pa upamo, da imate še toliko poštenosti v sebi, da boste preklicali te naše mesto grdeče neresnične trditve, ker sicer bi morali misliti, da niste veliko boljši od drugih — da lažete vedoma.

Skoro molčali smo na one famozne dopise iz Kranja o slavnostih povodom birme in posvečevanja naših cerkva, katera poročila je le mogel pisati človek malo časa bivajoč mej nami in nikakor ne poznačajoč naših razmer, a če se drzne kak človek blatiti nas na takonеčuven nacin in spravljalni nas v konflikt s § 122. kaz. zakonika, potem res ne moremo ostati mirni, dasiravno ima on kot dopisnik „z dežele“ morda pravico obnašati se malo bolj „po kmečki.“

Kdo tedaj meče pesek v oči ljudstvu, ki je bilo tako „razjarjeno od takega vedenja domačih olikancev“ vsled dogodkov — koji se niti niso v rasil? Vaše prepričazno svarilo: „Bodite previdni!“ zapišite si tedaj blagohotno za ušesa in ne verjemite vsega, kar Vam pripoveduje kaka „pobožna kuharica“.

Od Dravinje 10. novembra. [Izv. dop.] (Jednakopravnost v šoli in pri deželnih železnicah.) Dopis iz Celja v št. 246 „Slovenskega Naroda“ bil je takšen, da ga vsak narodnjak, bivajoč v okrožji Celjskega glavarstva, lahko podpiše in fakta, da se moramo trdo, pretrdo boriti za vsako trobico jednakopravnosti, ne ovrže noben uradni popravek.

V Konjiškem okraju stanuje 22.072 prebivalcev; od teh je 20.987 Slovencev in 995 Nemcev po občevalnem jeziku. Po narodnosti bi težko naštel 20 Nemcev. V okrajnem šolskem svetu Konjiškem je Celjski glavar kot predsednik odločni faktor in imelo bi se od njega pričakovati, da kot zastopnik vlade gleda nepristransko na to, da se ne kršijo ustanovni zakoni, da se nam varuje jednakopravnost. Ali kaj vidimo? Na ljudskih šolah v Ločah, v Konjicah in v Vitanji nastavljeni so učitelji, neizprašani iz slovenskega jezika in tudi celo v govoru nezmožni tega jezika, v katerem poučujejo ali bi saj morali podučevati deco. Uspehi teh šol so zaradi tega tudi jako slab, kar se vsako leto pokaže zlasti s tem, da pri preskušnjah na gimnaziji Celjski in Mariborski morajo zavrniti dečke, ki so že 5 in 6 let naše šole obiskovali, akoravno naši učitelji sami priznajo, da so dečki nadarjeni.

Vse ušolane občine Konjiškega okraja prosile so že večkrat, naj bi se učitelji, ki niso zmožni in ne izprašani iz slovenščine, gledé na to, da je ogromna večina učencev le slovenščine zmožna, odstranili iz naših krajev — a vse zastonj. Ko je povsem slovenska občina Konjiške okolice prišla spomladis leta 1891 v narodne roke ter pričela uradovati slovenski, prosila je 11. maja 1891 naj se ji določijo odborniki za krajni šolski svet v Konjicah. Ta prošnja ni bila rešena do kmovca 1892, torej 16 mesecev. Nekateri, seveda črnogledi, so že začeli misliti, da se ta prošnja zaradi tega ni rešila, ker je krajni šolski svet po novih odbornikih slovenske narodnosti postal naš.

Med tem je Celjski gospod glavar v tržki občini Konjiški štel, koliko otrok bi bilo za nemško šolo in jih je naštel 137 povprečno iz treh let. Ta občina šteje 1402 prebivalcev in od teh je po občevalnem jeziku 465 Nemcev in 905 Slovencev. Koliko za šolo godnih otrok ima ta velika slovenska večina, za to se gospod okrajni glavar ni menil. Ker je pa baje 137 otrok nemških starišev v Konjiški občini, mora biti tukaj seveda nemška šola, v katero bodo ušolani tudi otroci velike večine slovenskih prebivalcev. V ukazu deželnega šolskega sveta v tej zadevi došlem govori se o dvorazredni mešani ljudski šoli z nemškim poučnim jezikom za trg Konjice. Okrajni šolski svet, katerega predsednik je gospod Celjski glavar, pa govori v svojem odkolu z dne 8. svečana 1892 št. 4 že o „javni ljudski šoli z nemškim poučnim jezikom“ in o „nemški šoli“.

„Difficile est satyram non scribere!“ Mi se težko vzdržujemo kritike, a povedati smo morali vsaj fakta, da si vsak razsodni čitatelj sam napravi svoje mnenje in vidi kakšne dobre uživamo pod sedanjem vlado. —

Še nekaj. Ko se je začela graditi nova železnica iz Poličan v Konjice, razpravljal se je dosti o tem, da so na železniških postajah iz Celja v Šoštanju le nemški napis. Ker se železnica skozi Dravinsko dolino gradi s podporo Konjiškega okraja, ki je, kakor smo naglašali, po ogromni večini svojih prebivalcev slovensk, zahtevale so nekatere občine, skozi katere pelje železna cesta, da naj se napravijo poleg nemških tudi slovenski napis. To naravno in skromno zahtevo opravičevali niso samo iz stališča narodne jednakopravnosti, ampak tudi zaradi tega, ker so nemška imena po vsem drugačna, kakor slovenska, in ne samo popačena slovenska, kakor je to pri nas navada. Postaje so: 1. Plankenstein = Zbelovo, 2. Heiligen Geist = Loče, 3. Gattersdorf = Dražja ves, 4. Gonobitz = Konjice. Deželni železniški urad pa zahtevi slovenskih občin ni ustregel, češ, da bi se bile morale izreči takšne „želje“ pri prvi komisiji, vršivši se koncem kmovca 1891! Danes tedaj tak izgovor in jutri drug. Povemo samo, da se pri tej komisiji v navzočnosti naših županov ni govorilo prav nič o tem, v katerih jezikih naj bodo napisi na postajah in se tudi ni nobeden župan vprašal, ali želi imeti poleg nemških tudi slovenskih napisov. Sicer pa to tudi niso „želje“, ampak to sme in mora okraj slovenski zahtevati. Tudi v tem slučaju se ruši jednakopravnost, na katero bi morala vlada paziti. Ni mi pač treba še posebe povedati, da je bil tudi pri teh prvih komisijah Celjski g. glavar navzoč kot varuh jednakopravnosti pod vlado grofa Taaffe. — o —

Domače stvari.

(Chronique scandaleuse.) V poslednjem listu „Zgodnje Danice“ opisuje gospod M. Močnik pod naslovom „Marijanšče v Ljubljani dovršeno“ med drugim tudi blagoslovljenje na novo zidanega šolskega poslopja, ki se je vršilo 20. oktobra t. l. vpričo zastopniku deželnega odbora dr. Adolfa Schafferja, načelnikov šolskih oblasti, mnogo drugrega odličnega občinstva, vpričo več gospoj, ki so zastopale gospeski odbor, in vpričo več č. gg. duhovnikov. Gosp. poročevalc piše: „Gospod predsednik dr. Jarc, ki je imel danes z vrhom sotrudnikom g. Lašanom slovesni dan, je pozdravil slavne občinstvo“. Za zgodovino pod krinko „pravega katolicizma“ oživljajočega se nemškutarstva na Kranjskem je važno, v katerem je pozdravil g. prošt, otvarjajoč in blagoslovil nove šolske prostore, slavno občinstvo. Zgodilo se je to jedino le v nemškem jeziku, da si je bilo navzočnih poleg nemškega zastopnika deželnega odbora večslovenskih duhovnikov. Takov govor je imel v hiši, kjer se vzgajajo ubogi slovenski otroci in za katere se leto za letom pobira z vozovi desetina pri slovenskih kmetih. Le tako naprej!

(Oсобне vesti.) Pri c. kr. finančnemu ravnateljstvu podrejenem računskem oddelku imenovani so gospodje: Oficial Anton Mrak revident, azistent Adolf Langof in Anton Petručič oficijaloma ter praktikanta Ribard Šumi in Fran Taušes asistentoma. — Začasne učiteljske službe so dobili: Izprashani učiteljski kandidat gosp. E. Gangl na ljudski šoli v Budanjah, gosp. Fran Škulj v Šmartinu pri Kranji, izprashana učiteljska kandidatinja gdčna. Hermína Gosler v Podzemljih (kot druga učiteljica) in gdčna. Franja Eržen (istotako) na Dobrovli pri Ljubljani.

(Slovensko gledališče.) Opozarjam na današnjo slovensko gledališko predstavo zanimive značajne slike v 3 dejanjih „Gospod Grobski“. Bodoči teden bodeta slovenski predstavi v gledališči v četrtek dne 17. in v nedeljo dne 20. t. m. Cene sedežem zadnjih vrst v parterji, na balkonu in na galeriji so se poslednji čas nekoliko predugačile oziroma znižale, kakor je razvidno iz gledaliških listov.

(Prvo korno družbi sv. Cirila in Metoda.) V popolnitev naših dotičnih pozivov, katere smo prijavili v tej zadevi, piše neimenovan rodoljub: Umestno bi bilo, da se domorodci po vseh slovenskih pokrajnah poprimejo z vso odločnostjo te lepe in srečne misli. Kaj, ko bi odborniki več

kakor 100 podružnic to stvar vzelci v roke in povsod nabirali „prve krone“ in je položili na versko-narodni žrtvenik družbe sv. Cirila in Metoda, okrog katerega se zbira že čez tisoč slovenskih otrok iskajoč zavetja pri tej ljubeči materi. Ta slovenska deca, ki je brez družbe v nevarnosti odtujenja, bode kedaj dičila kot drag venec slovensko domovino. Prepričan sem, da bodo vsi slovenski listi radi izkazovali „kronine darove“.

— (Prvi h dva set krov) za družbo sv. Cirila in Metoda daroval je včeraj g. dr. Josip Sernek, odvetnik v Celju. Vivant sequentes!

— (Graška „Tagespost“ in naš deželni muzej.) V ponedeljskem listu „Tagespost“ nahaja se poročilo, da je vodstvo dolenske železnice izročilo deželnemu muzeju pri kopanji najdeno žaro z ostanki sežganega mrlja. Konec tega poročila slove: „Die gegnerischen Blätter, welche noch vor Kurzem auf Grund einer im Landtage über den jetzigen Museal-Custos geübten Kritik allerlei Dinge über Gastrollen zu erzählen wussten, welche einzelne Schätze unseres Museums in andern Ländern spielen, sind anlässlich dieser neuesten Erwerbung wieder zur früheren Ruhe gekommen“. No, no, nič nepotrebne vpitja, saj vsakdo ve, kako je bilo v muzeju! Prav po nepotrebnem se skriva g. kustos za nemške liste in za zasluge tretjih oseb.

— (Predavanje v muzejskem društvu.) Pri sinočnem predavanju popisoval je g. prof. Rutar, kateri starinski predmeti so se našli o priložnosti gradenja dolenske železnice. Ker je bila c. kr. centralna komisija za umetniške in zgodovinske starine opozorjena na te najdbe, dovolila je podporo za nadaljnje preiskavanje ob tej progi. S to podporo je kopal gosp. J. Pečnik najpoprej blizu Paradišča pri Smarji ter odkril več rimskih grobov iz II. stoletja, ali bili so že skoro popolnoma uničeni. Zato je začel kopati na bližnjem gori sv. Magdalene, kjer je stalo jedno najlepših in najbogatejših gradišč. V gozdu na zahodni in severozahodni strani od cerkve sv. Magdalene stoji vse polno lepih gomil, katere so se dosedaj šele površno preiskale, a že to je dokazalo, da morajo imeti bogato vsebino. Ker je bilo najlože razkopavati na bližnjem pašniku „Lašček“ blizu Joštarjeve hiše (ob poti v Slivnico pri Lipoglavu), zato je gosp. Pečnik tudi najbolj tam razkopaval (18.—20. septembra in 5.—8. oktobra) ter našel veliko množino lepih rudečih posod, zapestnic, uhanov, korald, fibul itd. Posebno lepo ornamentiko ima jedna razbita žara, ki pa se bode dala lepo sestaviti. Pri nekem ženskem truplu se je našlo po 13 in 15 zanožnih obročov na obeh nogah, kar je dosedaj pravi unikum. Pri drugem sežganem mrlju se je našla v velikanski žari lepa cela posoda in dve krasni zapestnici nenavadne debelosti, ki sta bili skopčani s prelepo fibulo. — Konečno je pokazal gosp. predavatelj še najnovejše najdbe s Krškega polja, kakor se skoro vsak dan slučajno najdejo. Povdarnjaže da je še premnogo starinskih predmetov pod zemljo skritih in da je gosp. Pečnik s primeroma majhnimi stroški v kratkem času našel toliko lepih predmetov, pozivlje merodajne kroge, naj skrbě tudi še za daljne izkopavanje starin, ki bi lahko služile na kras vsakemu muzeju. Mnogobrojni poslušalci, ki so si pazljivo ogledali razstavljenne starine, bili so prav zadovoljni s predavanjem. Prof. Rutar je izročil izkopane starine v imenu c. kr. centralne komisije deželnemu muzeju.

— (Reorganizacija mestnih uradov Ljubljanskih) piše se nam: Dosedaj se vedno čuje le o reorganizaciji mestnega knjigovodstva in pa blagajnice, a od drugih uradov oziroma uradnikov, kateri že leta in leta trkajo in prosijo za zboljšanje plače, se pa ne čuje prav nič! Mi nemimo, da bi bil res že skrajni čas, da se splošno izboljša plača mestnim uradnikom, ker je znano, da so ravno Ljubljanski mestni uradniki mej vsemi najslabše plačani.

— (Izpiti za učiteljsko sposobnost.) Od 7. t. m. do danes so se vršili na tukajšnjem učiteljišči sposobnostni izpiti, katerih se je udeležilo 22 učiteljev in učiteljic. Od teh jih je dobro spričevalo sposobnosti 19, in sicer 11 za slovenske in nemške ljudske šole, 6 za nemške in 2 za slovenske ljudske šole. Drugi teden se bodo vršili v tukajšnjem uršulinskem samostanu sposobnostni izpiti za meščanske šole, za katere so se oglasile štiri redovnice.

— (Šoli „Glasbene Matice“) se poučuje: V igri na klavirji 150, v igri na gosilih 36, v

solojetji 9, v harmoniji 7, v teoriji 105 in v splošnem petji 90 gojencev. Ženski zbor šteje 22, moški pa 95 moči. Razun tega ima pa „Glasbena Matica“ še poseben zbor odraslih gospodičin in gospodov, ki šteje blizu 100 moči.

— (Pevska društvo „Ljubljana“) predi Martinov večer jutri dn. 13. t. m. v g. Hafnerjevi pivarni na Sv. Petra cesti št. 47 s prijaznim sodelovanjem p. n. članov sl. „Dramatičnega društva“ in sl. vojaške godbe domačega pešpolka št. 17. Vspored: I. Gj. Eisenhut: „Ustaj rode“, A. Nedved: „Ljubezen in pomlad“, Volarič: „Slovenca dom“, poje moški zbor. II. Igra: Čitalnica pri branjevki. Izvajajo gg.: Cerar Anton, Perdan Fran, Šušteršič Julij, gospica Pavšekova. Mej presledki in plesom svira vojaška godba. III. Ples. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 30 kr. za osebo, 70 kr. za rodino treh in več oseb, p. n. podporni člani in otroci prosti.

— (Slovensko planinsko društvo.) Opozarjam še jedenkrat na osnovni občni zbor, ki bode jutri dne 13. t. m. popoludne ob 3. uri v Hafnerjevi pivarni. Dnevni red: 1.) Nagovor začasnega predsednika. 2.) Razgovor in odobrenje pravil. 3.) Volitev začasnega odbora. 4.) Posamezni predlogi.

— (Martinova nedelja) utegne jutri postati prav živahna. Nekatera narodna društva Ljubljanska in v okolici prirede jutri veselice, na katere opozarjam še jedenkrat. Tako Martinov večer pevskega društva „Ljubljana“ v Hafnerjevi pivarni, veselica Ljubljanske čitalnice za člane in Martinov večer Ščenske čitalnice pri Koslerji. Zabave torej dovolj na vse strani!

— (II. zdravstvena komisija,) ki je poslovala tekom meseca oktobra letos in imela nalog obračati vso svojo pozornost na krčme, kavarne in izkuhe, dovršila je svoje poslovanje in dosegla povolen uspeh. Vsled magistratne naredbe, izdane na podlagi izrečenega mnenja napominane komisije, dobili so zidarji in inštalaterji mnogo dela: vse sanitarni nedostatki, nahajajoče se pri napravah stranič skoro vseh javnih prostorov (kakor so krčme, kavarne, izkuhi) treba je odstraniti tekom 8 dni, ker bi — po besedilu dotičnega ukaza — v nasprotнем slučaju vsa dela izvršil mestni magistrat na troške posestnikov. Lastnikom javnih lokalov se strogo naroča, da dajo stranič temeljito popraviti in v to svrhu na novo narediti tlak iz nepremočljive tvarine, kakeršno je najlože snažiti in snažno tudi ohraniti, bodisi od asfalta, betona, šamota ali pa od kamenitih plošč, — stene ometati je s cementom, znotraj pa namazati z oljnato barvo 150 cm visoko, dalje dosedanj pisovar tako prenarediti oziroma novi pisovar tako narediti, da ga bo permanentno voda izpirala. Vrhu tega treba je stranič razkuževati in po noči razsvetljiti itd. Izdaja takih naredeb bila je nujno potrebna, kar znači fakt, da so se jim skoraj že vsi udeleženci podvrgli in se povsod pridno dela, oziroma popravila.

— (Ljubljanski obrti) odpovedani mesec oktobra letos: Fran Pollak, frizerski obrt; Ivan Mathian, trgovina s kanditi; Marjeta Plevnik, branjerija; Francišek Goltsch, črevljarski obrt.

— (Slovenski častniki.) K oficijelni „Anleitung für die Instandhaltung und Behandlung der Repetirgewehre M 1888“ izšel je te dni dodatek, v katerem se sprejme kot čistilno orodje tudi našega rojaka, g. nadporočnika Kavčiča pregledovalno zrcalo za puške (Visitorspiegel). Pri tej priliki naj omenimo, da je vojno ministerstvo sprejelo in uvelo sploh le dve iznajdbi avstrijskih častnikov, to je Kavčičeve zrcalo za puške in hrvatskega častnika Roksandića daljnomer — tedaj iznajdbi dveh Slovanov! — Nek pionirski nadporočnik, rodom Hrvat, pa je izumil puško-repetirko tako izborno konstruirano, da se je sprejela za italijansko vojsko. — Slava častnikom, ki delajo tako čast svojemu narodu.

— († Val. Lavtar.) Iz Krope se nam piše: In zdaj še Ti! — Nehote se mi je izvil iz dna srca ta vzduh, ko je zapel v nedeljo ob 1/10. uri zvečer zvon oznanjujoč smrt beneficijata Valentina Lavtarja! Močni mož upogniti se je moral neizprosni beli ženi v najlepši dobi, — dopolnil je jedva 43 leta. Kako je bil priljubljen, pričal je pogrebni sprevod, sijajen kakor ga naš kraj še ni dočakal. In kako bi tudi ne bil sijajen, saj je bil rajnik izredno blag značaj, ponižen in ljubezni, brez ozira na politiko ali strankarstvo, kjer je služboval, povsod je bil priljubljen! Da mu pa tudi žalosti ni pri-

mankovalo, za to skrbeli so že nekaterniki! Ali svečano zaupnico večine prebivalstva dobil je tu, ko se je začelo, da ga je zlobna roka brezimno napadala! Pokojnik je bil brat g. profesorja Lavtarja v Mariboru. Osiročena cerkvica zopet žaluje in mi ž njo na preranem Tvojem grobu! Vsemogočui pa naj Ti da večni mir na Svoji strani in plačilo nevenljive tam gori nad zvezdami.

— (Nove skladbe za tamburaške z bore) namerava izdati g. J. Bartl ter nas je naprosil, da prijavimo nastopno naznanilo: Ker so se jeli tamburaški zbori v nas širiti ter je upati, da bode ta jugoslovanska godba se udomačila pri naših narodnih društvih a nam primanjkuje potrebnih slovenskih muzikalij, sklenil je podpisane, ako se dovelj naročnikov oglasi, izdati sledeče skladbe: 1.) Venec slovenskih pesni obsezajoč „Hej Slovani“, „Mila lunica“, „Otok bleški“, „Po jezeru“, „Bratci veseli vsi“. 2.) Venec narodnih vojaških pesni obsezajoč „Pobič sem star še le 18 let, „Al, me boš kaj rada imela“, „Dol, se vsedi“, „Oj ta soldaški buben“. 3.) Venec slovenskih pesni obsezajoč „Sem slovenska deklica“, „Venček na glavi se“, „Sarafan“, „Mati lepa, mlada mati“. 4.) a) „Pri zibelj, b) „Mrak“. 5.) a) „Pridi Gorenc“, b) „D uči“ za brač solo i zborom. 6.) „Žežulinka“. Vse skladbe pisane so v najložjem zlogu za popolni tamburaški zbor. Namenil sem jih početnikom. Oglasila in naročbe vzprejema J. Bartl, učitelj v Šmartinu pri Litiji.

— (Občinske volitve.) V občini Podzemlje v Črnomeljskem okraju bil je voljen županom posestnik g. Miko Klepec občinskimi svetovalci pa posestniki Miha Gregorič, Miko Tomec in Mart. Pezdirc.

— (Samomor.) V torek obesil se je 62letni kotar Matija Debelak v Stari Oslici v Loškem okraju. Hči njegova, s katero sta bila sama doma, našla ga je mrtvega v njegovi izbi. Že prejšnji dan hotel se je obesiti na nekem drevesu, kar pa je preprečil njegov zet. Stari mož živel je že 6 let čisto osamljen v svoji izbi in se ogibal vsake druščine. Kaj ga je napotilo, da si je vzel življenje, ni znano.

— (Nemško-nacionalni strankarski shod) ki se snide jutri v Celovci, bode dal ugodno priliko znamen vodjem nemške stranke, da se bodo zopet pečali posebno s slovenskimi šolami, katere so si po budih borbah pridobile nekatere občine koroške — dozdaj se ve da še samo na parirji. Nasprotniki Slovencev prizadevajo si na vso moč, da onemogočijo še to malo, kar so dosegli Slovenci. Opirali se bodo na nekatere kukavice, odpadnike, ki s tem, da se dado imenovati Slovence a hodijo roko v roki z najhujšimi sovražniki našimi, delajo le sramoto svojemu rodu. Od tacih „Slovencev“ se nadejajo Nemci, da bodo pregovorili svoje poštnejše rojake, ki imajo več srca za svoj narod in za njegov resnični duševni napredok na podlagi narodne ravnopravnosti. Preverjeni smo, da se vrli koroški Slovenci ne bodo dali slepit, ter da bodo povsod odločno stali za slovensko šolo in tako preprečili vse hudobne nakane Nemcev in slovenskih renegatov.

— (Konkurs) napovedala je tovarniška firma Reisberger & Comp. v Vranskem pri Celju.

— (Koncert Goriske ženske podružnice s. v. Cirila in Metoda,) ki bodo jutri v tamošnjih čitalniških prostorih, obeta biti v vsakem oziru sijajen. Čisti dohodek namenjen je na korist otroškim vrtom. Ženske podružnice za Dornberg in Prvačino, v Sežani, Ajdovščini in Tolminu bodo zastopane po svojih zastopnicah. Vspored je jako zanimiv in srečno ter ukusno sestavljen. Predstavljalna se bodo tudi gledališka igra „Popolna žena.“ Začetek ob 8. uri. Vstopnina 40 kr. Za rodbino 1 goldinar. Glede plemenitega namena nadejati se je prav obile udeležbe.

— (Vipavska železnica,) Kakor poroča „N. Soča“, začela sta inženjerja gg. Dreossi in Antonelli že trasirati vipavsko železnico.

— (Novo vojašnico) za deželne bramborce blagoslovili so predvčeranjim v Gorici. Vojašnico, ki stoji na Tržaški cesti, zgradil je gospod A. Polli.

— (Iz goriških Brd) se čujejo tožbe, da je letos kaj slaba kupčija z novo rebulo. Lani ob tem času bilo je veselo gibanje, ko se je po lepih cenah prodajalo domače vino velikim trgovcem na Dunaj in v Budimpešto. Letos pa vozarijo itali-

jansko vino na vse kraje, izvrstna goriška rebula pa počiva doma — brez kupca. Le bližnji krčmarji so pokupili nekaj novega pridelka po 18 — 20 gld. hektoliter. Na veliko kvar vinorejem so tudi tovarne za izdelovanje takozvanega petijota, pos ebeno v Korminu. Tako gredo vse nadloge nad ubogega posestnika, ki ne ve, s čem bi zmagoval silne davke!

— (Iz pred najvišjega sodišča.) Najvišje sodišče kot kasacijski dvor zavrgel je pri včerajšnji obravnavi ničnostuo pritožbo poslanca in urednika „Naše Sloge“ gosp. Matka Mandića v Trstu, kateri je bil radi razjaljenja časti na tožbo lahonskega župnika Nizzana obsojen na 450 gld. glöbe oziroma trimesečni zapor, na 150 gld. izgube od kavcije in 230 gld. sodnih troškov.

— (Iz pred upravnega sodišča.) Upravno sodišče odbilo je pritožbo mestnega magistrata Tržaškega zoper naučno ministerstvo, katero je pre povedalo ustanovitev štirirazredne ljudske šole z italijanskim učnim jezikom v Tržaški okolici. V razlogih, s katerimi je podpta razsodba, se povdarsja, da tu ne gre za privatno, ampak za javno in nepotrebno ljudsko šolo.

— (Konfiskacija.) Poslednjo številko „Naše Sloge“ zaplenilo je državno pravništvo zaradi članka „Rieč na pravom mestu“ in dopisa iz Opatija. Došla nam je druga izdaja za jeden dan kasneje.

— (Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda na Greti) v Tržaški okolici ima svoj izredni občni zbor v nedeljo dne 20 t. m. ob 4. uri popoldne v prostorih otroškega vrta na Greti, v novi biši g. Krajcarja. Volil se bode novi odbor.

— (Je li resnica?) V Genovi izhajajoči list „Caffaro“ z dne 6. t. m. donesel je nastopno notico: „Poslancu Bacelliju došlo je za razstavo v Rimu 500 Lir, zbranih po centesimih (stotinkah) mej Tržaškimi (!) delavci, ki izjavljajo, da smatrajo Rim za svojo naravno prestolico.“ — Če je ta vest resnična — je komentar pač odvišen! Žalostno je le to, da se nam niti ne zdi povsem neverjetna, ampak k večjem nekoliko pretirana. Brez podlage gotovo ni!

— (Iz Opatije) se poroča, da se je tam blagoslovila nedavno obnovljena starinska cerkev sv. Jakoba. Cerkev se je vsa predelala in znatno in zunaj obnovila. Delo je izvršil stavbeni podjetnik g. Filip Zupančič iz Ljubljane na splošno zadovoljnost duhovnih oblastej in vsega prebivalstva.

— (Silno mnogo rib) je bilo te dui na ribjem trgu v Reki. Male sardelle prodajale so se po 4 kr. kilogram! Tako vsaj poroča „Triester Zeitung“, kateri smo povzeli to vest.

— (Porotna obravnava zoper Slovence in s slovenskim tolmačem v nemški Koloniji.) Od 17. do 27. pr. meseca vršila se je v Koloniji ob Renu porotna razprava proti Lovrenciju Bartolu s Hriba na Kranjskem. Mož je bil obtožen, da je z revolverjem ustrelil svojo soprogo, vračajoč se od železniškega dela blizu Kolonije proti svoji domovini. Bartol zločinstvo odločno in dosledno taki trdeč, da ju je napal zlodejec ter najprvo ustrelil ženo, potem pa sprožil za njim, a zadele kovčeg na njegovem hrabtu. On da je na to z otrokom v naročji zbežal ter tekel pomoči iskat v bližnjo vas. Kmetje šli so ž njim nazaj na lice mesta in našli ženo ustreljeno, z dvema kroglama v glavi, vznak ležečo sredi pote, krog nje pa so bile razmetane razne reči, ki jib je prej nosila v vreči na glavi in v vederici na roki. Po strelнем orožju iskal se je daleč na okrog celo po šolski deci, a našlo se ni ničesar. Zaslišanih bilo je do 30 prič iz okolice Kolonijske, a nijedna ni vedela kaj natančnega, stvarnega o zadevi povedati. Pač sta trdili dve priči, da jima je Bartol, kažč na svoje levo senče hotel reči, da je ujegova žena ustreljena v glavo in to koj, ko je pritekel na pomč klicat. To bi bilo sicer tako sumno, a ni se prav moglo verovati, ker Bartol ni zmožen nemškega jezika. Za tolmača bil je izbran Fran Lokar, sodni uradnik iz Rbnice. Bil je to trd posel celib 10 dni. Zagovornikom dalo je dejelno nadsodišče v Koloniji nesrečnemu Slovencu Bartolu g. odvetnika Friedela. Ta prizadeval se je na vso moč, da reši našega rojaka obsodbe, a zmagal je le moralno. Najbolj je obtoženca obtežila okolščina, da so priče iz domovine pravile, da je Bartol baje pred 5 leti bil doma enkrat svojo soprogo svisli vrgel na pod. Prepričevalni govor zagovornikov, ki je trajal blizu štiri ure ter niti najmanjše stvarice ni opu-

stil v olajšanje obtoženčevu — src porotnikov ni omehčal. Z devetimi proti tremi glasovi izrekli so porotniki svoj „kriv“, in Bartol obsojen je bil na 15 let težke ječe. „Torej ne budem več videl svoje domovine“, dejal je Bartol. Hud boj divjal mu je v prsa. „Da gospodje vidijo moje srce, morali bi me oprostiti, jaz sem nedolžen“ — to so bile njege zadnje besede. Poslovivšemu se tolmaču je predsednik sam, ko se je poslovil, izrekel: „Uverjam Vas, gospod, da jaz o krivdi Bartolovi nisem prepričan, in da so sedeli pravniki na porotnih klopeh, ne bi ga mogli obsoditi“. Bog, ki vidi v srca človeška, vé kdo je zločinec.

— (Ustanovi.) Deželna vlada v Celovci razpisala je dve ustanovi Gašparja Pillatba (prvo in tretjo) po 107 gld. na leto. Pravico do užitka imajo učenci, ki so v rodu z ustanoviteljem in ako takih ni, učenci iz Vipavske župnije na Kranjskem, dalje iz župnije Guštnjske na Koroškem ali pa iz drugih župnij proštje Dobrloveske. Užitek ni omejen na noben razred. Ustanove podeljuje na predlog župnika v Vipavi dež. predsednik koroški. Prošnje s potrebnimi dokazi revščine in drugimi spričevali je poslati do dne 25. t. m. c. kr. deželnih vlad v Celovci.

Razne vesti.

* (Umetna peticija.) V Lvovu bil je tedni shod knjigarjev in izdajateljev časnikov, ki so sklenili, da se odpošlje vladi in parlamentu peticija, naj se odpravi kavejja in kolek pri časnikih in naj se dovoli prosta prodaja po ulicah, kakor je to običajno v drugih naprednih državah.

* (Spomenik Prševalskemu.) V Aleksandrovem vrtu v Peterburgu odkril se je te dni slovesno spomenik, ki ga je postavila cesarska geografska družba svojemu prezgodaj umrlemu članu. Neumorni potnik in raziskovalec srednje Azije general Nikolaj Mihailovič Prševalski umrl je 1889 v mestecu Karakul, ki se zdaj imenuje po njem „Prševalsk“. Spomenik je originalen in kaže velikansko bronasto soho pokojnikovo na vrhu ogromne skale iz finskega granita, pod soho pa je ležeč bronast velblod. Na obeh straneh skale sta primerna napisa.

— (Distančna ježa med Dunajem in Berolinom in ruski listi.) Ruski listi ne smatrajo distančne ježe nemških in avstrijskih časnikov kot nekaj Bog vedi kako izrednega. Ne razumejo, čemu se v zvezde kujejo časniki, ki so prejezdili to pot, katerim je pa poginilo toliko konj. Assev jezdil je z dvema konjem iz sredine Rusije v Pariz in Peškov z jednim konjem iz skrajne Sibirije v Peterburg. Na tisoče kozakov prejezdi brez hrupa na jednem konji daljši in težji pot, nego je oni iz Berolina na Dunaj in obratno.

* (Ženske in dinamit.) Među drugimi društvami v Londonu je tudi tako za emancipacijo žensk. To društvo imelo je te dni sejo in predsedoval je član onega spola, ki ga te ženske toliko mrzijo namreč moški. Izmej vseh govorov najkarakterističnejši in najstrastnejši je bil govor neke miss Cozens, ki je rekla: Moški mislijo, da morejo nam zapovedovati, ker imajo na svoji strani fizično moč. To je res. Ali za dinamit ni treba posebne fizične moči. Ako drugače ne moremo doseči svojih pravic, posluževale se bodoemo dinamita. — Bum!

* (Nesreča na morju.) V Jafi prekopnicil se je čoln nekega avstrijskega Lloydovega parobroda vsled silnega vetra. V čolnu je bilo 25 potovalcev, ki so se hoteli izkreati. Utonilo je 12 potovalcev, ostali so se rešili. Tako poroča se turškim listom. Lloydovi pisarni v Trstu pa o tej nesreči ni došlo nobeno poročilo. Vest turških listov utegne torej biti neistinita.

* (Cvetke v spalnih sobah.) Maščevanje cvetek ni prazna fraza, kakor to znova potrja nastopna dogoda: V Kraljevcu na Pruskom dobila je neka gospodičina za svoj god 32 šopkov svežih cvetek ter je postavila v svojo spalno sobo. Protijutru čula je v sosedni sobi speča mati svojo hčer stokati, a ko je prestopila prag hčerine spalnice, omamil jo je skoro vonj cvetek in moralna se je umakniti. Hči ležala je kraj postelje na tleh in le hitro pomoč je zahvaliti, da so neprevidno gospodčino oteli smrti.

Književnost.

— Iskrice. Zbirka pesmi in povestij. Spisal in slovenski mladini poklonil Janko Leban, nadučitelj v Begunjah pri Rakeku. III. zvezek. V Gorici, 1892. Založil in tiskal Ant. M. Obizzi, 76 str. Cena 25 kr., po pošti 28 kr. — Slovenski „mladosti“ (!) „verno-udani“ gosp. pisatelj ni novinec na literarnem polju in tudi najnovejše njegovo delce bode mladini izvestno dobro došlo, ker je vsebina primerna in mikavna. Nekatere teh pesene in povestic natisnjene so bile že drugod, kar ni težko spoznati. Priporočamo svojim čitateljem to čedno tiskano knjižico prav toplo, ne moremo pa zamolčati nekaterih pomislekov. Tako n. pr. čitamo

v ginljivi pesmi v „Norem Mateju“, katerega „poznaje“ vsakdar v fari, ta-le granes: „Nesrečnik raztrgan je, dà! polunag — Odčela se luža drž mu in prah“. — To je pač malo preveč — gorostasno, a takih rečij najti je v knjižici še več. Isto tako nam kar nič ne ugaja, da je pisatelj prekrstil kokoš v — cibo (!) in pošteno slovensko brco v škandalozno neestetično — ce bado, — skratka, jezik ni takšen, kakeršen bi moral biti.

— Slovanski Svet ima v št. 21. nastopno vsebino: Čehoslovani — Konferencija čeških poverjenikov v Pragi. — O kritiki dra. Mahniča. — Mornar. — Par rieči o kraljeviču Marku. — Bisserje i alemovi. — Rusko pravopisanje za učeče se. — S Svetčevega banketa. — Ruske drobtince. — Ogled po slovanskem svetu. — Književnost. —

— Popotnik, glasilo zaveze slovenskih učiteljskih društev, ima v št. 21 nastopno vsebino: Zoriti je treba — L. Lavtar; — Pobratimija; — Slovenske črtice — M. Herič; — Razširjanje pokončne pisave in nje koristi — y; — Listi slovenskega učitelja-kolesarja; — Slovstvo; — Doneški k zgodovini naših šol — Iv. Strelec; — Drnšteni vestnik; — Dopisi in druge vesti. — Natačaji.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 11. novembra. V današnji seji imunitetnega odseka pojasnil je sekcijski načelnik Ritter Spinčičev a fero z vladnega stališča. Mladočeh dr. Lang je vprašal, zakaj se preiskovalni akti ne izročajo zbornici, oziroma odseku, na kar je Ritter odgovoril, da jih vlada ne da. Posl. dr. Ferjančič je vprašal, kakšne faktične dogodbe so bile podlaga razsodilu, posl. baron Morsej pa je rekel, da vsa stvar izgleda tako, kakor da hoče vlada nekaj prikriti. Vladni zastopnik odgovarjal, da je Spinčič v svojem stanovanju vodil vso agitacijo, in v isto svrhu potoval po bližnjih vseh. — Razprava se je na to zustavila.

Dunaj 12. novembra. V poslanski zbornici odgovoril baron Gautsch na interpelacijo grofa Hohenwarta radi naredbe okrajnega šolskega sveta Dunajskega o odpravi glasne molitve v ljudskih šolah Dunajskih. Minister je pojasnil vso stvar, povdarja, da se ni dognala instančnim potem. Ukrep dež. šolskega sveta o naredbi okrajnega šolskega sveta je posledica nepravilnega poslovanja v tej zadevi. Čim je namestništvo to zapazilo, ukrenilo je brez odlašanja potrebno korekturo. Minister si pridržuje pravico v tej stvari še nadalje postopati na podlagi nadzorovalne pravice države ter izjavlja, da ne bo dal obvezljati nikaki naredbi, katera bi mogla žaliti verska čutila katoliškega prebivalstva.

Narodno-gospodarske stvari.

— Reška luka. Prosta luka to je sedaj jedina želja Reških trgovcev. Trgovinska zbornica in municipij volila sta posebne odposlanice v komisijo, kateri je nalog storiti potrebne korake za pridobitev proste luke in ta komisija sešla se je v pondeljek v prvo sejo. Navzočen je bil tudi Reški drž. poslanec grof Batthyányi, ki je obljubil storiti vse potrebne korake, a koj pristavljal, da ima le malo upanja za ugoden uspeh.

— Mac-Kinley-ev zakon in naš eksport v Severno Ameriko. Povišanje carin, kakor se je uvedlo na mnogo vrst našega izvoznega blaga v severno-ameriške države imelo je tako resne posledice za eksport avstro-ugarske države, ali bolje rečeno za eksport tostranske državne polovice. Ogarska namreč izvaža prav malo, in še pri tem pokazal se je še malo prirastek. Drugače pa je v naših industrijskih pokrajinih, v katerih je ogromna razlika med številkami minulega in letošnjega leta. Ker morajo vsi trgovci in izvaževalci predložiti dotedne račune pri amerikanskem konzulu svojega okraja, ki mora vse natančno vknjižiti se da na tej podlagi prav natančno preračunati razliko med sedanjimi in prejšnjimi razmerami. Za drugi kvartal 1892 so zoane številke iz nastopnih konzulatskih okrajev: iz Dunajskega okraja izvozilo se je letos za 567.769 dolarjev proti 638.765 dol. lanskoga leta, iz Praškega okraja za 552.991 dol. proti 4.296.758 dol. lanskoga leta, iz Liberškega za 302.616 dol. proti 388.437 dol. lanskoga leta, iz Tržaškega za 112.054 dol. proti 138.761 dol. lanskoga leta, iz Budimpeštskega za 59.370 dol. proti 57.364 dol. lanskoga leta. Najhujše prizadeta sta torej Praški in Dunajski okraj in dotedne industrije.

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domačega zdravila, katero se dá tako mnogostransko porabiti, nego „Moll-ovo francosko žganje in sol“, ki je takisto bolesti tešuječe, ako se namaže z njim, kadar koga trga, zakaj to zdravilo upliva na mišice in živek krepilno in je zatorej dobro, da se priliva kopelom. Steklenica 90 kr. Po poštnem povzetju pošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. Manj nego dve steklenici se ne pošilja. 6 (42-15)

Za rekonvalescente in malokrvne ljudi priporočamo kot krepilno, prebavljanje, tek in hranitev pospeševalno sredstvo Kwizdin Železniški konjak od F. Joh. Kwizde, okrožni lekar, Korneuburg pri Dunaju.

Premovano 1. 1891.
s častno diplomo c. in kr. trgovinskega ministerstva.

Prirodna

Studenčna so iz Marijanskih kopeli

(v praških in kristalizovano).

Dobljena iz najboljše zdravilnega vreleca v Marijanskih kopelih, iz Ferdinandovega vreleca, po izhlapanju brez drugih primes, in ima po analizi prof. dr. Ernesta Ludwig-a v sebi najuplivnejše tvarine slavnega tega zdravilnega vreleca ter upliva njemu analogno: lahko čistilno, kiseline uničujoče, ugodno na prebavne organe itd.

Pristno samo v flakonih ali v praških v kartonih, na katerih je natisnjena varnostna znamka. (73-27)

Pastile iz Marijanskih kopeli

narejene iz naravne vrelene soli iz Marijanskih kopeli — v originalnih škatljicah. Dobiva se v trgovinah z minerališkimi vodami, dišavami in v lekarnah.

Salz-Sud-Werk Marienbad (Böhmen).

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji

za vse leto 4 gld. 80 kr.; za pol leta 2 gld. 30 kr.; za četrto leto 1 gld. 15 kr.

Družba sv. Cirila in Metoda

prejela je meseca septembra in oktobra t. l.

I. od podružnic: prve Ljubljanske 120 gld. 30 kr., Vipavske 20 gld., moške in ženske Kamniške 58 gld. 50 kr., Škofje vesi pri Celji 26 gld., Kranjske ženske 293 gld. 10 kr., Šent Peterske Ljubljanske moške in ženske 227 gld. 57 kr., Idrijske 113 gld. 80 kr., Kamniške 100 gld., Šaleške 15 gld., Št. Kocijanske na Koroškem 5 gld. 65 kr., Apaške 22 gld. 20 kr., Konjiške 37 gld., ženske Cerkniško-Planinske 19 gld. Krške 4 gld., Podgradske 50 gld., ženske na Vrhniki 100 gld., Škofje-Loške 10 gld., Mariborske 19 gld., ženske Šent-Jakobsko-Trnovske 273 gld. 70 kr., Kropinske 2 gld. 71 kr., Kostanjeviške 49 gld. 77 kr., Gorenjske doline 22 gld., ženske Ljubljanske sv. Miklavža 500 gld., Mokronoške 8 gld., ženske Logaške 80 gld. 45 kr., Slov. Graške 60 gld. 10 kr., Vrhnike 15 gld.

II. od darovateljev: slovenski klub in katoliško politično društvo v Celovcu 100 gld., slovenski abiturienti 76 gld. 53 kr., kuhanici S. in K. 1 gld. 45 kr., Viteslav izpod Krvavca 15 gld., od Zagorja 2 gld., gospa Karolina Lapajne v Idriji 5 gld., gosp. župnik Keršič v Jesenicah 30 gld., dr. Repič v St. Vidu 5 gld., vesela družba v Jesenicah 1 gld. 65 kr., A. Virant v družinski vasi 6 gld., vikar Z. Fon 5 gld., družba pri A. Zajcu 6 gld., dr. V. S. 2 gld., pri Svetčevem banketu 2/3 gld., družba Novomeščanov 5 gld., J. Brinšek v Vojniku 5 gld., Fr. Ferfila v Gorici 10 gld., A. K. v Ljubljani 5 gld., vesela družba v Borovnici 2 gld. 60 kr., A. Virant nabral mej Dol. Sokoli 13 gld. 50 kr., M. Pintar iz stare Oselice 2 gld. 39 kr., A. Korošec v Št. Juriji 3 gld. 40 kr., pravnik Regali nabral 6 gld. 80 kr., Litiske Slovenke 100 gld., g. A. Drčeva 10 gld., slovenska čitalnica Tržaška 100 gld., F. Rojnik 2 gld., J. Cotelj, kapelan 18 gld., župnik Teran 5 gld., Dolenjski Sokol 100 gld., g. Antonija Kadivec v Ljubljani 100 gld., rodoljubi Šent Peterski 2 gld., Selška vesela družba 2 gld., P. Mayer v Kranji 50 gld., dr. Pretnar v Trstu povodom dobljene pravde 2 gld., veselica delavskega društva v Idriji 4 gld. 42 kr., x y 9 gld.

V Ljubljani 31. oktobra 1892.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Dr. J. Vošnjak,
blagajnik.

DR. VALENTINA ZARNIKA ZBRANI SPISI

I. ZVEZEK:
PRIPOVEDNI SPISI.

UREDIL

IVAN ŽELEZNİKAR.

Vsebina: Životopis dr. Valentina Zarnika. — Ura bije, človeka pa ni! — Maščevanje usode. — Razni spisi: Iz državnega zborna. — Pisma slovenskega turista.

Knjižica je tako elegantno, po najnovejšem uzorci in res krasno vezana. — Utisnena je na sprednji strani podoba dr. Zarnika v zlatu in pridejan tudi njegov lastnoroden podpis. — Cena knjižici je 1 gld., s pošto 5 kr. več. — Dobiti je v „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani.

Umrli so v Ljubljani:

9. novembra: Marija Verhove, usnjarjeva hči, 16 mesecov, sv. Petra cesta št. 70, katar v želodcu in črevih. — Matevž Ranft, trgovec, 72 let, Marijin trg št. 1, srčna hiba.

10. novembra: Janez Erjavec, delavec, 33 let, Ulica na Grad št. 12, jetika. — Vincenc Baucon, stolarjev sin, 4 mesece, Dunska cesta št. 7, hripa.

11. novembra: Lucija Anžič, delavčeva žena, 30 let, Hradeckega vas št. 16, jetika. — Alojzija Hombert, stonikova žena, 26 let, Spitalske ulice št. 9, jetika.

V deželnini bolnici:

9. novembra: Marija Remškar, gostija, 58 let, dysenterie.

10. novembra: Lorenc Košak, gostač, 70 let, maramus.

Tujci:

11. novembra.

Pri Mattoni: Zak, Stik, Hanselli, Birk, Kautzky, Mayer, Kopstein, Strigl, Prem, Klein, Zimmer z Dudaja. — Girardi iz Trsta. — Pau, Parelis iz Prage. — Pollet iz Vipave. — Anker iz Tržiča. — Bindlechner iz Gradca. — Anterkull iz Celovca.

Pri Sloenu: Singitsch, König, Berman z Dnaja. — Crevatin z Reke. — Eisenstadtter iz Zagreba. — Ehrlich iz Ribnice.

Meteorologično poročilo.

Den	Čas opaževanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močnina v mm.
11. nov.	7. zjutraj	741'2 mm.	6°4 C	sl. vzh.	obl.	
	2. popol.	740'4 mm.	9°2 C	sl. vzh.	obl.	0'00 mm.
	9. zvečer	741'5 mm.	6°8 C	sl. vzh.	obl.	

Srednja temperatura 7.5°, sa 2.9° nad normatom.

Dunajska borza

dné 12. novembra t. l.

	včeraj	—	danes
Papirna renta	gld. 97.20	—	gld. 97.40
Srebrna renta	" 96.95	—	97.15
Zlata renta	" 114.75	—	114.95
5% marčna renta	" 100.30	—	100.30
Akcije narodne banke	" 992 —	—	992 —
Kreditne akcije	" 312.50	—	314.25
London	" 119.90	—	119.85
Srebro	" —	—	—
Napol.	" 9.54	—	9.54
C. kr. cekini	" 5.70	—	5.70
Nemške marke	" 58.82/	—	58.82/
4% državne srečke iz 1. 1854	250 gld.	140 gld.	— kr.
Državne srečke iz 1. 1864	100 "	186	— "
Ogerska zlata renta 4%	" 112	80	"
Ogerska papirna renta 5%	" 100	40	"
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	123	50
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	" 117	75	"
Kreditne srečke	100 gld.	191	75
Rudolfove srečke	" 10 "	23	35
Akcije anglo-avstr. banke	" 120	152	50
Tramway-društ. velj. 170 gld. a.v.	" 238	50	"

Podpisani naznanjani vsem prijateljem in znancem tužno vest, da je Bogu Vsemogočnemu dopadlo, njiju iskreno ljubljeno mater, gospo

Marijo Godesche roj. Kos

po kratki, mučni bolezni, prevideno s sv. zakramenti za umirajoče, včeraj dné 11. novembra, ob 11. uri, v 73. letu njene starosti, k sebi poklicati.

Truplo nepozabiljene ranjake se bode jutri v nedeljo, dné 13. novembra, ob 3. uri popoludne, iz hiše na Turškem trgu št. 6 preneslo na mirovdvor k sv. Kristoforu.

Sv. maše zadužnice brale se bodo v raznih cerkvah

Blago ranjko priporočavi v molitev.

V Ljubljani, dné 12. listopada 1892.

Pavlina in Marija Godesche

hčeri.

(1260)

Posebni parte se ne bodo izdajali.

Umrli so v Ljubljani:

so

Prospekt o združišči in vodozdravni

vilnici Glesshübl-Puchstein so

pošiljajo zastonj in frankovan.

MATTONI'S

GIESSSHÜBLER

Priporoča se, paziti na to znamenje, užgano v probek, in na etiketo z rudečim orlom, ker se jako pogostoma prodajajo ponarebne. (2-8)

Mattoni je Giesshübler slatine.

Dober, soliden vrtnar
se takoj vzprejme v službo pri gračini Ribnščki. — Pogoji se izvedo pri tamšnjem oskrbništvu. (1232-3)

Več vinskih sodov
velikost 300—700 litrov obsegajočih, proda se po ugodni cen. — Kje? pove iz prijaznosti upravnosti „Slovenskega Naroda“. (1235-3)

Prodaja hiše.

Hiša št. 42 v Spodnjem Šiški, prav blizu državnega kolodvora, z dvema stanovanjema, tremi skladišči, dvema kletoma, skedenjem, šupo, drvarnico, senico, sadnim vrtom in vrom za zelenjavjo, kakor tudi z njivami in travnikri zraven ležečimi, ki je posebno prikladna za stavbišče, proda se iz proste roke pod ugodnimi pogoji. (1259-1)

Povprašati je pri Petru Lassniku v Ljubljani.

Kazenski zakon.

Kazenski pravdni red

gospode juriste in druge
dobivata se v slovenskem jeziku
(v usnje vezano)

v „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani.

Cena 3 gld. in 2 gld. 80 kr.

Dijaški koledar

→ II. letnik ←

izšel je v prikladni, manjši obliki, na kar opozarjam p. n. gospode dijake.

••• Cena 60 kr. •••

Dobiva se v „Narodni Tiskarni“ in pri vseh knjigotržcih.

Mlad izurjen pisar

zmožen slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi, želi ustopiti v kako pisarno. — Več pove iz prijaznosti upravnosti „Slovenskega Naroda“. (1218—4)

Hiša na prodaj.

Radi družinskih razmer se proda hiša, ki je v dobrem stanu in ki vrže čistega dobička 8½%. po ceni pod dobrimi plačilnimi pogoji. — Več se izvē v upravnosti „Slovenskega Naroda“. (1250—1)

Novi knjige:

Poštni slovnik topograf. Krauske, Koroške in Štajerske, praktičen za c. k. urade, pisarne, trgovce itd., vezan (607 strani) gld. 3:50.

Arhiv za slovansko filologijo od Vatroslava Jagića. 15. knjiga, 1 zvezek, cela gld. 12.—.

Upisni koledar za odvetnike in beležnike za leto 1893, gld. 1:10, po pošti gld. 1:25.

Koledar družbe sv. Mohora, 60 kr., po pošti 70 kr.

Kneippov koledar za leto 1893, 36 kr., po pošti 39 kr.

Maksimilijan I., cesar mehičanski, 20 kr., po pošti 23 kr.

Šaljivi Jaka ali zbirka najboljših kratkočasnic. Nabral in priredil Anton Kosi. I. 24 kr., po pošti 27 kr. (1244—2)

J. Giontini

trgovina s knjigami in papirjem v Ljubljani.

Občinski sluga

zmožen slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, vzprejme se v občini Krško. Dosluženi vojaki samskega stanu imajo prednost.

Plača je 25 gld. na mesec, službena obleka in prosto stanovanje v občinski hiši.

Prošnje naj se pošljeno na županstvo Krško do konca novembra 1892.

Županstvo Krško.

Župan:

Karol Schener.

(1198—3)

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Trnkóczy-jev

grenki Cognac

Ukuso in najboljše sredstvo za želodec stekl. 50 kr., 12 stekl. 5 gld. dobiva se pri (1153—5)

Ubald-u pl. Trnkóczy-ju lekarnarju v Ljubljani.

Prekuovalcem se daje popust.

Lekarna Trnkóczy v Gradci

Dr. Friderika Lengiel-a Brezov balzam.

Že sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrta njen deblo, je od pamтивka znan kot najizvrstnejše lepotilo; ako se pa ta sok po predpisu izumitelja pripravi kemičnim potom kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer žujim obraz ali drugi deli polti, oči se že drugi dan ne smatne luskine od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nečrna.

Ta balzam zgledi na obrazu nastale gube in kozave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podlaže beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj nagnjo pege, žoltavost, ogorce, nosno rudečino, zajedce in druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred gld. 1:50. (22—21)

Dr. Friderika Lengiel-a

BENZOE-MILO.

Najmiljše in najdobrodejnejše milo, za kolo nalači pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkóczy-ja lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna naročila vprejema W. Heun, Dunaj, X.

Svoji k svojim!

Najudaneje podpisani si usoja javiti spoštovanemu narodnemu občinstvu, da se v njega

„Narodni gostilnici“

v Truberjevih ulicah

vsak dan dobivajo sveže kranjske klobase lastnega izdelka in vsak petek sveže ribe najboljše vrste, da se pri njem toči dobro vrapavsko, hrvatsko in štajersko vino in da je pri njem tudi sploh izborna kuhinja. Zatorej se spoštovanji p. n. gostje ujutro vabijo na obed in na večerjo. — Priporočajo se za mnogobrojli obisk

z vsem spoštovanjem

F. REMIC,

gostilničar.

(1179—5)

Restavracija „Tauzherjev dvor“

na Ježici.

Jutri v nedeljo, dne 13. t. m.

sveže pečene mesene, krvave in riževe klobasice in mrežne pečenke. Pristna, dobra in cenena dolenska, ogrska, laška, istrska vina in vina v steklenicah.

Za mnogobrojni obisk prosi

(1255) Michael Vojce.

EQUITABLE

Zjednjih držav zavarovalno društvo za življenje v Novem Yorku.

Ustanovljeno leta 1859.

Koncesijovan v Avstriji dne 11. oktobra 1882.

Na Dunaji „Stock im Eisenplatz“ v svoji palači.

Računski sklep leta 1891.:

I. Dohodki. gld. 97.637.359·63

Izdatti . " 57.417.712·78

Prebitek . . . . . gld. 40.219.646·85

II. Premo-

ženje . . . . . gld. 340.496.295·95

Obvezne po

4% in 3½%, 274.763.944·55

Zaklad dobičkov. . . . . , 65.732.451·40

„Equitable“ je na vsem svetu prvi in največji zavod za zavarovanje za življenje.

Ima največje dohodke tako v obči, kakor posebej še od premij. Imo najvišji prebitek dohodki nad izdatki in največji zaklad dobičkov.

To društvo je sklenilo leta 1891. največ novih pogodb

In sicer za . . . . . gld. 582.795.827·50

pri njem je bilo največ kapitala zavarovanega . . . . . 2.012.236.392·50

ima največji prirastek zavarovanega kapitala . . . . . 210.580.457·50

ima največji prirastek v premoženju . . . . . 42.387.184·78

ima največji prirastek v dobičkovem zakladu . . . . . 6.381.333·05

Austrijskim zavarovancem posebna garancija je velika društvena palača „Stock-im-Eisen“ na Dunaju, katera je vredna gld. 2.300.000—.

Uspeli

dva setletnih tontin* društva „Equitable“.

Podlaga izplačevanj 1. 1892.

A. Navadno zavarovanje za slučaj smrti. Tabela I.

Starost Vsota plačanih premij Vrednost police Police opuščena premij v gotovini in plačilna za sluč. smrti

30 gld. 454·— gld. 539·— gld. 1150·—

35 " 527·60 " 651·— 1240·—

40 " 626·— " 798·— 1350·—

45 " 759·40 " 97·— 1520·—

50 " 943·60 " 1291·— 1800·—

B. Zavarovanje za slučaj smrti z dvajsetletnimi premijami. Tabela II.

30 gld. 607·20 gld. 862·— gld. 1850·—

35 " 681·60 " 986·— 1870·—

40 " 776·60 " 1140·— 1930·—

45 " 900·60 " 1343·— 2050·—

50 " 1087·60 " 1638·— 2280·—

C. Zloženo dvajsetletno zavarovanje za slučaj smrti in za učakanje. Tabela X.

30 gld. 970·60 gld. 1632·— gld. 3490·—

35 " 995·80 " 1667·— 3160·—

40 " 1035·60 " 1727·— 2930·—

45 " 1100·80 " 1834·— 2800·—

50 " 1209·— " 2034·— 2830·—

Kakor kažejo zgornje navedene številke, povrnejo se po takem zavodnem sistemu zavarovanju poleg tega, da je bil skozi 20 let brezplačno zavarovan, po tabeli I. vse vplačane premije 2½ do 4¾%, po tabeli II. z 4% do 5½%, po tabeli X. z 6½ do 7%, jednostavni obrestni.

Police premij oproščene pa reprezentujejo dvojno do četverno vsto vplačanih premij.

Tako zavodna pravila, neka poltonina z nekaj večjimi premijami, dopušča po preteklu jednega leta popolno svobodo za potovanje, prebivanje in poklic, izvzemši vojaško službo; po preteklu treh let pa ne more več zapasti in jo z ozirom na tontino pri regulovanju moči urediti na šest načinov.

Pojasnila daje generalni zastop za Stajersko, Koroško in Kranjsko v Gradcu

in (789—6)

glavni zastopnik za Kranjsko:

ALFRED LEDENIK

v Ljubljani, Mestni trg št. 25.

* Tontina imenuje se nabiranje in razdelitev dividend ali dobička po nekem posebnem sistemu, ki ga je izumil in prvi uvedel v Franciji Italijan Lorenzo Tonti l. 1663.

Restavracija „Tauzherjev dvor“

na Ježici.

Jutri v nedeljo, dne 13. t. m.

sveže pečene mesene, krvave in riževe klobasice in mrežne pečenke. Pristna, dobra in cenena dolenska, ogrska, laška, istrska vina in vina v steklenicah.

Za mnogobrojni obisk prosi

(1255) Michael Vojce.

V Ameriko.

VOZNJI LISTKI

(7—43) pri

nizozemsko-ameriški pa-

robodni družbi.

I Kolowratring 9

IV Weyringergasse 7. DUNAJ.

Prospekti in pojasnila točno in zastonj.

Najkrajše, najceneje in najhitreje potovanje.

VLOVSKI in moki jesenski

dobički moči je doseči mehkega in suhega obuvala saj tedaj, da se rabi F. BENDIK-ova v Št. Valentiu (Nižja Avstrija) patentovana, nepremična

redilna mast za usnje

ki se rabi pri obuvalu na Najvišjem dvoru že nekaj let, kakor tudi za svetiljenje in voždenje istega c. kr. izključno privilegirana

svetilna tinktura za usnje

katera ne pušča barvo ter je izkušana od c. in kr. državnega vojnega ministerstva in je v rabi v c. in kr. vojski in največjih prevoznih podjetjih.

Cena</p

Ustanove.

Za tekoče leto podeliti ima mestni magistrat Ljubljanski sledeče ustanove:

1. Jan. Bernardinijev v znesku **80 gld. 35 kr.**;
2. Jurij Thalmelnerjevo v znesku **86 gld. 26 kr.**;
3. Jos. Jak. Schillingovo v znesku **86 gld. 10 kr.**;
4. Jan. Jošt Weberjevo v znesku **90 gld. 92 kr.**;

do katerih imajo pravico hčere Ljubljanskih meščanov, ki so uboge, poštegna vedenja in so se letos omogožile.

5. Jan. Nik. Kraškovljevo v znesku **79 gld. 80 kr.**, do katere ima pravico ubog kmet Št. Peterske fare.

6. Jak. Ant. Faneojevo v znesku **67 gld. 20 kr.**, do katere ima pravico uboga, poštena nevesta meščanskega ali nižjega stanu.

7. Od občinskega sveta Ljubljanskega povodom srebrne poroke Njih Veličanstev osnovana ustanova za deklisko balo v znesku **100 gld.**

Pravico do te ustanove imajo uboga, poštena in v Ljubljansko mestno občino pristojna dekleta, ki so se letos omogožila.

8. Jos. Feliks Sinnovo v znesku **48 gld. 30 kr.**, do katere imate pravico dve najbolj revni deklici iz Ljubljane.

9. II. Anton Raabovo v znesku **205 gld.** Do jedne polovice te ustanove ima pravico ubožna in poštena udova Ljubljanskega meščana, do druge polovice pa ubožna, dobro vzgojena hči Ljubljanskega meščana, ki se je letos omogožila.

10. Mihael Pakičevo v znesku **120 gld.**, do katere imajo pravico ubogi obrtniki meščanskega stanu, ali pa njih udove.

11. Jan. Nep. Kovačeve v znesku **151 gld. 20 kr.**, katero je razdeliti mej štiri v Ljubljani bivajoče revne očete ali udove matere, ki imajo po več otrok in uboštva niso sami kriji.

12. Val. Valentinijevo v znesku **84 gld.**, katero je razdeliti mej otroke, rojene v Frančiškanski fari v Ljubljani, ki nimajo starišev in še niso 15 let stari.

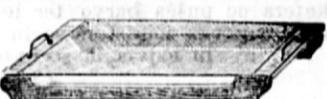
13. Ustanova za pôsle v znesku **50 gld. 40 kr.**, katero je razdeliti mej štiri uboge pôsle, ki več delati ne morejo in so na dobrem glasu.

Prošnje za te ustanove uložiti je s potrebnimi prilogami vred pri podpisanim magistratu do 30. novembra letos.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dné 26. oktobra 1892.

Odkovan
na koroški deželnici raz-
stavi 1885. leta.

Priznanja
in pripomoga iz vseh
krajev monarhije.

R. ILANG

I. kranjska izdelovalnica žičastih žimnic in žičastomrežnih postelj Ljubljana (Šiška), poleg Koster-jeve pivarne

pripomočka

žičaste žimnice najboljše vrste za otroške postelje po 5 gld. in več,
" " " " velike " " " " (211-66)

Zalagatelj za bolnice, hotele, zavode, kopeli, ville, zasebnike itd. — Ceniki zastonj.
— Zunanja naročila se točno izvrši. — Kdo kupi več, dobi odpust od cene.

Naznanilo.

Firma Frana Kathreiner-ja nasledniki v Stadlau-u, na Dunaji in v Monakovem proizvaja sladno kavo z ukusom bobove kave ter jo donaša v trgovino z mojo sliko in z mojim podpisom.

To se godi z mojim izrecnim dovoljenjem, ker sem se prepričal, da ta sladna kava z ukusom bobove kave nima v sebi one škodljive substance, kateri je ime „coffein“ in ki se nahaja le v bobovi kavi.

Pač pa ima Kathreiner-jeva sladna kava to veliko prednost, da vsakdor, tudi tisti, ki ne mara sladnega ukusa, zamore odreči se uživanju čiste bobove kave in na nje mesto pribaviti si mnogo zdravje in tečnejšo pijačo, katere uporaba — mimogrede omenjeno — je tudi v prid našemu poljedelstvu.

V Wörishofenu, dné 1. marca 1892.

Biljež. **Seb. Kneipp** S. r.,
katoliški župnik.

(1035-11)

Karl Till v Ljubljani
Špitalske ulice št. 10.

Velika zaloga
(1024-9) vseh
šolskih
potrebščin
po predpisih
gospodov učiteljev in
profesorjev.

Karl Till v Ljubljani
Špitalske ulice št. 10.

Potekla peresa, tuš, plovec, svinčniki, varovavec za svinčnike, naprave za ščipanje svinčnikov, papir za pismo, bronove barve, bronov pršak, usnje in jermen za knjige, karminova tinta, papir od lepenke, kemična tinta, kineški tuš, kompendije, zavitki, krvuljna črtala, trikoti, poštevanke, gladila, barvne skrinjice, barvni klinčki, peresnice, držala za peresa, peresni nožki, peresni tuli, molitveniki, zlatoskoljke in srebroškoljke, zlata in srebrna tinta, pisala, naprave za ščipanje pisala, zeleni volk tekoč.

Najboljše vrste piva

v sodih in steklenicah

iz združenih pivovarn

Schreiner v Gradcu in Hold v Puntigamu

priporoča po tovarniških cenah.

Zaloga piva

(195-37)

prve Graške delniške pivovarne

M. Zoppitsch

v Kolodvorskih ulicah št. 24 v LJUBLJANI.

Na pismene poizvedbe odgovarja se nemudoma in frankovano.

Izborno mareno pivo v plombiranih steklenicah s patentovanim zamaškom dobiva se vsak dan sveže. $\frac{1}{4}$ litra 11 kr., 1 liter 21 kr. dobiva se v trgovini s specerijskim blagom pri gospé Ivanji Kos v Kolodvorskih ulicah št. 24.

Naravno, izborno italijansko vino

belo in črno,

iz najboljših vinskih krajev, prodaja podpisanc od danes naprej na debelo po primerno nizki cent ter se kupci najudjedneje vabiijo.

Z velespoštojanjem

(1118-6)

LUDOVIK FANTINI
v Ljubljani, v Kolizeju.

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro upljuvajoče sredstvo proti kurjim očesom, žuljemu na podplatih, petah in drugim trdim praskom.
Dobiva se v lekarinah.
Ta obliž dobiva 58 l. v jednej velikosti po 60 kr.
Zahvaljuj Izrecno Luser-jev obliž za turiste.

L. Schwenk-a lekarna
(524) **Melding-Dunaj.**

Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno znanko in podpis, ki je tu zraven; torej naj se pazi in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Pristnega imajo v Ljubljani J. Swoboda, U. pl. Trnkoczy, G. Piccoli, L. Grečel; v Rudolfovem S. pl. Sladovič, F. Haika; v Kamniku J. Močnik; v Celovci A. Egger, W. Thurmwald, J. Birnbaucher; v Brezah A. Aichinger; v Trgu (na Koroškem) C. Menner; v Beljaku F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v Gorici G. B. Pontoni; v Wolfsbergu A. Huth; v Kranj K. Šavnik; v Radgoni C. E. Andrič; v Idriji Josip Warto; v Radovljici A. Roblek; v Celj J. Kupferschmid.

10

goldinarjev

stane pri meni en modroc na peresih (Federmatratze). Ti modroci so solidno iz najboljše tvarine narejeni, imajo po 30 dobro vezanih, močnih peres iz najboljšega bakrenega drata, so s finim afrikom tapecirani in močnim platnenim civilhom preoblečeni ter 10-15 let nobenih poprav ne zahtevajo. Pri naročilih z dežele naznani naj se vsej natančna mera postelje v notranji luči. — Ako se torej dobi za 10 gld. dober tapeciran modroc na peresih, je pač neumestno knopovati malovredne nadomestke, kateri pravemu nameru, imeti dobre postelje, ne ustrezajo.

ANTON OBREZA, tapecirar v Ljubljani, Šelenburgove ulice 4.
Lastnikom hotelov, vil, kopelij in zavodov popust od cene.

Žičaste žimnice za vsako posteljo na-
vadne velikosti po 8 gld. 00 soldov;
z afrikom tapecirane in s civilhom preoblečene
po 15 gld.

(714-38)

Karl Till v Ljubljani
Špitalske ulice št. 10.

Velika zaloga
(1024-9) vseh
šolskih
potrebščin
po predpisih
gospodov učiteljev in
profesorjev.

Karl Till v Ljubljani
Špitalske ulice št. 10.

Arabska guma, skledice za gumi, tablete za gumi, herbariji, krasopisne predloge, črtala od kaučuka, gosja peresa, škripna peresa, kreda bela in barvasta, držala za kredo, črtala, črtani listi, brisalne deščice, brisalni gumi, pivnik, predloge za slikanje, kovinska tinta, milimeterski papir, glasbene mape, natorni gumi, natorni papir za risanje, nigrivorin, beležnice, beležne tablice, slikarske ploščice, škarje za papir, lepenka, klejne table, suhe barve, prozirno platno, prozorni papir, čopiči, portfeljni klinčki; preparacijski zvezki, strgalni gumi, risalnice, risalni ogel, risalni čavljčki.

Karl Till v Ljubljani
Špitalske ulice št. 10.

Risalne šine, risala, predloge za runde pisavo, peresa za runde pisavo, škriljnatí klinčki, škriljne ploščice, pisalne mape, pisalni papir, pisalne, šolske torbe, sepia tinta, jeklena peresa, predloge za pokončno pisavo, peresa za pokončno pisavo, sindetikon, bela kreda za tablo, nožičevke, mape za pisalne, tente črte in barvaste, tintoni gumi, tintoni črtalki, črnilce, tintoniki, kvadratna črtala, risalniki, risarski bloki, risarski papir, predloge za risanje, orodje za risanje.

Mala oznanila.

Stenski
in
skladni koledar
izideta
prihodnji teden v ličnejši
obliki

V „Narodni Tiskarni“.

Baucon Andr.

stolar, Dunajska cesta št. 7 (Fröhlichova hiša), II. dvorišče, priporoča se častitemu občinstvu za vse naročila. Naročila za brijanje se vspremajo tudi za na dom ter se ista vestno in točno izvrši. (615-22)

Herceg Jos.

brivec, Stari trg št. 4, priporoča svojo bogato zalogu vsakovrstnih mineralnih voda in vreleč, specerijskega in materialnega blaga, barv, lakov, čopicev, tu in inozemskih vin, posebno najfinješi cipro, malaga, marsala, malvasina in rusterski samotok; najboljši ruski čaj, rum, cognac, tropinovec, brinjevec, slirosevec in druga najboljša žganja po nizkih cenah in točni postrežbi. (658-21)

Hoffmann Frid.

urar, Dunajska cesta št. 16, priporoča svojo bogato zalogu raznovrstnih srebrnih in zlatih žepnih ur, francoske in amerikanske buditelje, ure z nihalom, stenske ure itd. Popravo se izvršuje natančno pod poroštrom. (608-22)

Hoffmann N.

Mestni trg št. 12, izdelovalci kirurgičnih instrumentov, nožar in orožar; odlikovan z diplomami, svetinjam itd.; izdeluje po naročilu vse v njegovo stroko spadajoča dela prevzemajo tudi popravljanje in brušenje nožev. Prodaja na debelo in drobno. (574-23)

Jax J.

na Marije Terezije cesti, priporoča svojo veliko zalogu raznovrstnih šivalnih strojev in biciklov po nizkih tovarniških cenah. Prevzema tudi vse v to stroko spadajoča dela po nizkih cenah. Ceniki pošljajo se na zahtevo zastonj. (511-22)

Jesenko B.

Stari trg, priporoča svojo bogato zalogu narejenih oblačil lastnega izdelka za moške in dečke po najnovejši šegi in nizki ceni; velika zaloga zimskih suknj, srajce, jopičev, spodnjih hlač ter kravat. (575-23)

Kenda H.

na Mestnem trgu, priporoča krasno okičene klobučke za dame po gld. 1-80, 2-50, 3-50, 4-80, 5-50, 6-80. Ilustrovani cenik franko. Cisto svilnati foulard po 55, 80 kr., gld. 1-10, 1-30, čisto svilnati Sarah vseh barv po gld. 1-10; čisto svilnati Merveilleux po gld. 1-65, 1-20; čisto svilnati žepni robci po 38 kr.; čisto svilnati črn Diagonal in Brocat za jopiče in cele obleke po gld. 1-20, 1-65. (612-22)

Klauer J.

trgovca na Glavnem trgu („pri voglu“), priporoča veliko svojo zalogu specerijskega blaga, kakor tudi vsake vrste žganja, ruma in likerov, posebno pristni slirosevec, tropinovec in brinjevec. (576-23)

Košir A.

jermenar in sedlar, Kolodvorske ulice poleg južnega kolodvora št. 24, priporoča se častitemu p. n. občinstvu za izdelovanje vseh v njegovu stroko spadajočih del. Izdeluje jermenata za stroje iz najboljšega usnja. V zalogi ima vedno vso opravo za konje, jezdce itd., sedla od gld. 12, jedna oprava od gld. 28 naprej. Tudi so na razpolago kovček in druge potne torbice za gospode in sadje, blagajnice, varne predtovki in ogujem. (620-22)

Dettner Fran

Stari trg št. 1 (nasproti železemu mostu), priporoča svojo veliko zalogu raznovrstnih finih šivalnih strojev po nizki ceni; različne kmetijske stroje, kakor: mlatilnice na vlačilo (Göppel) in na roko, slamoreznice, žitočistilne in odibralne stroje, odtrgače za koruzo robkati, stiskalnice (prese) za vino in sadje, blagajnice, varne predtovki in ogujem. (620-22)

Drenik Marija

„V Zvezdi“, v hiši „Matica Slovenske“, prodaja raznovrstnega blaga za ročna dela in vezenina po najnižji ceni, perilo in kravate za gospode. Izdelovanje nogovic na stroj. Predtiskaria in vezenina za perilo. Mnogovrstne košarice in parfumerija. (628-22)

Frisch Ivan

jermenar in sedlar, Marijin trg, priporoča svojo veliko zalogu angleške oprave za konje in kočje, sedlov za vojake in zasebne jezdece, kovček za potovanje iz usnja in lesa za gospode in dame itd., raznovrstna jermenata za daljnogled, stroje. Velika zaloga listinj iz usnja za mali in veliki denar, za vizitnice, smodke in tobak itd. itd. (614-22)

Kajzelj P.

Stari trg št. 18, trgovina s steklom in porcelanskim blagom. V zalogi so vedno najrazličnejše svetilke, cerkveni svečniki, podobe v okvirih itd., barveno steklo za božje hramne. Prevzema v to stroko spadajoča naročila pri stavbah, katera izvršuje točno in ceno. Največja izbera kuhiškega orodja. (618-22)

Podkrajšek Marija

Spitalske ulice, ima v vedeni zalogi vsakovrstne suhe venice in cvetlice, šopke za cerkve, nagrobne vence in trakove, otročje oblačila, čipke, čepice, predpasnike, oprsnike in splošni lišči za šivilje in krojače. (631-22)

Lassnik Pet.

trgovec, Gledališke ulice, priporoča svojo bogato zalogu vsakovrstnih mineralnih voda in vreleč, specerijskega in materialnega blaga, barv, lakov, čopicev, tu in inozemskih vin, posebno najfinješi cipro, malaga, marsala, malvasina in rusterski samotok; najboljši ruski čaj, rum, cognac, tropinovec, brinjevec, slirosevec in druga najboljša žganja po nizkih cenah in točni postrežbi. (658-21)

Mikusch L.

Mestni trg št. 15, priporoča veliko zalogu dežnikov in solnčnikov lastnega izdelka po najnižjih cenah. Preobleke in popravila izvršujejo se točno in ceno. (613-22)

Müller J.

fotografično-artistični zavod v Francijskih ulicah št. 8, priporoča svoj atelje za vse v fotogračno stroko spadajoča dela, kakor: portrete, krajepise, interieurs, reprodukcije, vsakovrstne podobe, pisave, načrte itd. Momentne fotografije za otroke, povekšnjana vsake vrste po najnovejših skenujnah. Vsprejemlja vse v fotografično stroko spadajoča dela po najnižji ceni. (577-23)

Nelli F. S.

stavbeni in galerijski kleparski mojster v Ljubljani, izvršuje vsakovrstna pokrivanja streh in zvonikov z raznovrstnimi kovinami. Na izberu je bogata zaloga različne kuhinjske in hišne oprave. Posebno se priporoča za vodovodne naprave in vse v to stroko spadajoče poprave, napravo kopejkih sob, klosetov itd. Vsa dela in dotedne poprave izvršujejo najeeneje. Proračuni pošljajo se na zahtevanje brezplačno. (578-23)

Pakič M.

na raznih razstavah odlikovan, l. 1822 ustan. tvrdka v Ljubljani ima vedno najnovejšo zalogu raznovrstne garantiрано pristne žime, večinoma lastnega izdelka, morske trave (Seegras), škafov, čebrov, brent, finih in navadnih košar, jerbavev, sit, rešet, tičnih kletk, peharjev, strucene, slam, slam-podežnic itd. in kupuje vsako množino verbovih šibic (protja) za pletenje, konjskih in krovijih repov, kozine itd. Izdelovalci raznih obrazcev (Puppen-Büste) za šivilje in krojače in pletenih kovčev za potovanje. Škatle s patentom zaporo za poštne pošljivate itd. (622-22)

Rudholzer Nik.

urar in optikar, Mestni trg št. 8, za agatlj. kontrolnih ur visoke c. kr. avstrijske in kralj. ogrske vlade, zapršeni cenitelj v optički stroki, priporoča svojo zalogu dobrih ur po nizkih cenah. (621-22)

Rudholzer V. vdova

trgovina ur, na voglu Židovskih ulic, priporoča svojo zalogu živčarskih, zlatih in srebrnih žepnih in stenskih ur, budilnic itd., po jako znižani ceni. Popravila se izvršujejo točno, ceno in najnatančneje. (585-23)

Soklič J.

Pod Trancem (pri Čevljarskem mostu) priporoča svojo veliko zalogu izbornih klobukov, slamnikov in čepic, od najnavadnejših do najfinješih. Blago je iz prvi tovarna. V zalogi ima tudi nove sokolske čepice. (583-23)

Pibroutz P.

modistinja, Mestni trg št. 3, priporoča svojo veliko zalogu Dunajskih klobukov in slamnikov za dame, trakov, petes, četvrt, modrcov ter vsakovrstnih vojenih, cvrnatih in svilenih rokov. Prevzema tudi vse popravila ter jih izvršuje točno in ceno. (656-21)

Ranzinger R.

spediter na Dunajski cesti št. 15, prevzema vsakovrstne izvozne in dovozne na c. kr. državni in c. kr. priv. južni železnici, z zagotovilom točne in cene izvršbe. (617-22)

Ranth M.

(Viktor Ranth), Ljubljana, Marijin trg št. 1, priporoča veliko zalogu oprem za krojače in čevljarje, beloprtevnega blaga in podplek, bombaza in ovčje volne, preje za vezenje, pletenje, šivanje in kavljicanje, tkaneva in nogovičarskega blaga, predpasnike, životkov in rokavic, pozamentirskega in drobnega blaga, trakov, čipk in petljani, čipkastih zaves in preprog, umetljnih četvrt in njih delov. (659-21)

Fajdiga Filip

mizar v Slonovih ulicah, priporoča svojo veliko zalogu raznega pohištva; vsprejemlja vse v njegovu obrt spadajoča dela, katera izvršujejo točno in ceno. (573-23)

Kunst Al.

Zidovske ulice št. 4, velika zaloga obuval lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izberu. Vsakeršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli na največja izbera uposlati. (607-22)

Podkrajšek Marija

Spitalske ulice, ima v vedeni zalogi vsakovrstne suhe venice in cvetlice, šopke za cerkve, nagrobne vence in trakove, otročje oblačila, čipke, čepice, predpasnike, oprsnike in splošni lišči za šivilje in krojače. (631-22)

Petrin J.

mešč. stavbeno in hišno mizarstvo s stroji in parom, priporoča se p. n. občinstvu za vsakovaka pohišna dela, gg. stavbenim podjetnikom za izvršitev mizarstvenih del za stavbe. V zalogi je vedno suh in dober les. Vsakojaka naročila izvršujejo se realno in solidno ter po pošteni ceni. Cenik in troškovni preudarki zastonj in franko. (735-18)

Flieg Jakob

kleparski mojster, Križevniški trg št. 3, filialka v Ribnici, priporoča se p. n. občinstvu in stavbenim podjetnikom za vsakovaka pohišna dela, pokrivanje strel in zvonikov z raznovrstnimi kovinami. Točna postrežba, nizke cene. Proračuni pošljajo se na zahtevanje zastonj in franko. Zunanja naročila in sploh vse poprave izvršujejo se solidno in točno. (738-18)

Razinger J.

sedlar, Poljanska cesta št. 26, izdeluje natančno po naročilu kočije in druga v njegovo obrt spadajoče dela. Popravila vsprejemajo se ter izvršujejo točno in po nizki ceni. Risani vzorci pošljajo se na zahtevanje brezplačno. Naročila na novo kočije izvršujejo se v teku 8. tednov. (632-22)

Reich Jos.

Poljanski nasip, Ozke ulice št. 4, priporoča čast. občinstvu svojo dobro urejeno kemično spiralnico, v kateri se razparane in nerazparane moške in ženske oblike lepo odijed. Pregrinjava vsprejmajo se za pranje in čiščenje v počitovanje. V barvariji vsprejemajo se svilnica, bombažna in mešana blaga. Barva se v najnovejših modah. (581-22)

E. Reksingerja nasledniki

optični zavod, Pod Trancem št. 2 v Ljubljani, priporoča svojo veliko zalogu gledaliških gledali, daljnogledov, lovskih in potovalnih poljskih gledali, raznovrstnih očal in naočnikov. Dalje ima veliko izbera fizikalnih in matematičnih strojev: Vodne tehnice, stavninske mere, kompase in vse v to stroko spadajoče dela po nizkih cenah. (584-23)

Rudholzer Nik.

urar in optikar, Mestni trg št. 8, za agatlj. kontrolnih ur visoke c. kr. avstrijske in kralj. ogrske vlade, zapršeni cenitelj v optički stroki, priporoča svojo zalogu dobrih ur po nizkih cenah. (621-22)

Rudholzer V. vdova

trgovina ur, na voglu Židovskih ulic, priporoča svojo zalogu živčarskih, zlatih in srebrnih žepnih in stenskih ur, budilnic itd., po jako znižani ceni. Popravila se izvršujejo se točno po nizkih cenah. (621-22)

Schmelzer B.

stolar, pred Prulami, izdeluje najfinješte stole, klopi itd. za sajone, sobe in vrte. Zunanja naročila izvršujejo se točno in solidno. Vsakovrstni obrazci stolov na razpolaganje ter se pošljajo franko. Popravila izvršujejo se točno po naročilu. Cene nizke in dobro delo. (609-22)

Schaffelner K.

pilár, Florijanske ulice št. 32, priporoča svojo dobro urejeno pilárnico, v kateri se izdeluje vse v njegovem obrt spadajoče dela po nizkih cenah. Ceniki se pošljajo na zahtevanje zastonj. (655-21)

Uran in Vecaj

Ljubljana, Gradišče, Igriske ulice št. 3, priporoča p. n. čast. občinstvu svojo veliko zalogu raznovrstnih počitnic po nizkih cenah. Prezemanje za šivilje, svinčne, kakovopske, predpasnike, predpaskanke itd. po nizki ceni. Popravila se vsprejemajo ter izvršujejo se točno in dobro delo. (738-18)

Pielick in Brida

Mala oznanila

Druškovič Andr.
trgovina z železnino, okrasni, klučarskimi izdelki in materialnim blagom.

Zaloga
vsakovrstnega hišnega in kuhinjskega orodja.
Popolna oprava za neveste.
Točna in cena
postrežba. (765-18)
Ljubljana, Mestni trg 9/10.

Seunig J.

zaloga usnja, Stari trg, priporoča čast. p. n. občinstvu in gospodom čevljarem svojo veliko zalogo najfinješega gornjega usnja in izvrstnih podplatov domače strojarije. Zaloga čevljarskega orodja in v to stroko spadajočega blaga. Zunanja naročila izvršujejo se vestno in točno. (867-14)

Karinger K.

trgovina pri knezu Milošu v Ljubljani, ustanovljena leta 1837, priporoča svojo zalogo finih galanterijskih, norimberških in japonskih umetnih izdelkov, ženskega ročnega dela, čipk in raznega blaga za čipkanje. Vsakovrstnega orožja, pušk, revolverjev in drugo. Najfinješih dišav; orodja za pisanje, risanje, slikanje; potnih, lovskih in angleških rezvizit za ribič itd. Vsakovrstne predstiskarije za šivilke in druge. Velika zaloga otročjih igrač. Žbirka starin. Naročila izvršujejo se točno in ceno. (761-18)

Fabian J.

trgovce, Valvazorjev trg, priporoča svojo veliko zalogo kolonialnega, specerijskega in materijalnega blaga, finega rumna, konjaka, likerjev. Pristni brinjevec, tropinovec in slivovec je vedno v zalogi; raznovrstna vina: rusterski samotok, malaga, madejra, bordeaux itd. Prodaja na debelo in drobno. Zunanja naročila izvršujejo se točno in ceno. (767-18)

Nagy Štefan

prej France Teréek, Ljubljana, trgovina z železnino, kuhinjskim in drugim orodjem, kovnim, zidarsko-klučničarskim in kovinskim blagom je od dne 1. julija 1891 nadalje na Valvazorjevem trgu št. 5, v poslopij objavnega glavarstva. (813-16)

Švicarija (Pod Tivoli), restavracija I. vrste, najlepši razgled na Ljubljano, domača, tirolska in italijanska prista vina, vedno sveže pivo prvih pivovarn, izvrstna kuhinja in točna postrežba. Priporoča se sl. p. n. občinstvu in gg. potovalec H. Eder, restavratér. (738-20)

Zobni zdravnik iz Berolina
UNIV. MED.

DR. R. JACOBI

Stari trg št. 4 Ljubljana I. nadstropje
ordinuje od 9.—12. ure dopoludne in od 2.—5. ure popoludne; ob nedeljah od 9.—11. ure dopoludne; za siromake ob petkih od 9. do 10. ure dopoludne. (120-43)

FRIDERIK HOFFMANN
urar (521-6)

Dunajska cesta št. 16

priporoča svojo bogato zalogo švicarskih žepnih ur iz zlata, srebra, tule, jekla in nikelja in sicer le dobre do najboljše kakovosti, kakor tudi vsake vrste stenskih ur in budilnikov po najnižjih cenah ter prevzame popolno garancijo.

— Popravljanje se izvršujejo točno in dobro. —

V „Národní Tiskarní“ v Ljubljani

so izdele in se dobivajo po znižani cenii sledete

knjige:

Blôdne duše. Roman. Češki spisal Václav Beneš Trebisicky. Preložil Ivan Gornik. Mala osmerka, 523 strani. Cena 70 kr.

Otci in sinovi. Roman. Ruski spisal J. S. Turgenev. Preložil Ivan Gornik. Mala osmerka, 351 strani. Cena 50 kr.

Undina. Spisal André Theuriet, poslovenil Vinko. — Mala osmerka, 145 strani. Cena 20 kr.

Vilenski brodnik. Spisal Emile Souvestre, prevel Muhoder. — Mala osmerka, 82 strani. Cena 15 kr.

Dnevnik. Spisal Ludvik Halévy, poslovenil Vinko. — Mala osmerka, 95 strani. Cena 15 kr.

Ukrajinske dume. Češki spisal E. Jelinek. Poslovenil Podvidovski. Mala osmerka, 84 strani. Cena 15 kr.

Časnikarstvo in naši časniki. Spisal *. Stat nominis umbra. Mala osmerka, 19 pól. Cena 40 kr.

Dubrovški. Povest. Spisal A. S. Puškin, poslovenil J. P. Mala osmerka, 122 strani. Cena 25 kr.

Nov. Roman. Spisal Turgenev, poslovenil M. Malovrh. — Mala osmerka, 32 pól. Cena 70 kr.

Razne pripovedke. Najgrozovitejša peklenška. Spisal Catulle Mendès, prevel Vinko. — Utomec. Spisal Sevnican. — Silvestrov otročiček. Kalifornska povest. Spisal Bret Harte, poslovenil Vinko. — Uniceno življenje. Češki spisal Stroupežnický, preložil Vinko. Cena 40 kr.

Pariz v Ameriki. Roman. Francoski spisal René Lefeuvre. Poslovenil *. Stat nominis umbra. Mala osmerka, 535 strani. Cena 50 kr.

Ivan Zbogar. Zgodovinski roman. Spisal Charles Nodier, poslovenil J. Kriščnik. Mala osmerka, 198 strani. Cena 25 kr.

Junak našega časa. Roman. Spisal M. Lermonov, poslovenil J. P. Mala osmerka, 264 strani. Cena 40 kr.

Selski župnik. Roman. Spisal L. Halévy, poslovenil Vinko. — Mala osmerka, 203 strani. Cena 25 kr.

Knez Serebrjani. Roman. Spisal grof A. K. Tolstoij, poslovenil J. P. Mala osmerka, 600 strani. Cena 70 kr.

Za dragocenim korenom. Povest iz življenja kitajskih pogodnikov. Spisal A. J. Maksimov. Poslovenil J. P. Mala osmerka, 141 strani. Cena 20 kr.

Dve povedi. Mej knjigami in ljudmi. Češki spisal man. Božična povest. S. Čeh, preložil I. Skalar. — Doktor Holman. Božična povest. Ruski spisal M. Boján, preložil I. J. Stefanov. Cena 25 kr.

V isti zalogi sta izdele in se dobivajo po znižani ceni in sledete zvezka:

I. zvezek, ki obsega: Stenografija, spisal dr. Ribič. — Životopisje, spisal Rajko Bož. — Prešern. Prešern in ali Prešeren, spisal Fr. Levstik. — Teledja pečenka, novela, spisal J. Jurčič. — IN. Machiavelli, spisal dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, spisal dr. Celestin. — Trstvo z grozdjem na Ruskem, spisal dr. J. Vošnjak. — Čegava bcede, novelica, spisal J. Ogrinec. Cena 15 kr.

V. zvezek, ki obsega: Metta Hheldenis, roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik. Cena 25 kr.

Za oba zvezka naj se priloži še 10 kr. peštnine, za posamezne zvezke pa 5 kr.

Nov stroj za izdelovanje klobasic prodá se po ceni.

Več v upravnitvu „Slovenskega Naroda“. (1251-1)

MEJNARODNA PANORAMA

v „Tonhalle“.

Od dné 9. do 20. t. m. vrstile se bodo posledne štiri serije, ki obsegajo:

Milan, Florene, Pisa, Verona, Padova, Bologna, Mantova, Capri, Španško, Trst, Pulj, Solnograd, Schaffhausen in Bavarsko; isto tako se na splošno zahtevanje ponavljati dve seriji: Benetke, Betlehem, rojstvo Jezusa Kristusa, Jeruzalem, grob Jezusa Kristusa.

Vrstile se bodo serije dné 9., 12., 15. in 18. t. m.

Ustopenina 10 kr., za otroke, vojake in dijake vseh kategorij je 5 kr. (1167-15)

Pristno in izvrstno

istrsko črno in belo vino

prodaja po 16 kr. liter in više, sigurno postavljen na tukajšnji kolodvor (1219-4)

Gvidon Černič, Dinjan, Istra.

Kdor hoče

italijanska vina čistiti

obrne naj se na

Ivana A. Hartmann-a v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 2 (nekdanj „Hôtel Europa“).

Na najnovejši in najboljši način

umetne

(228-68)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombiranje in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živega

zobozdravnik A. Paichel,

poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadst.

Častna diploma Zagreb. 1891. Zlata svetinja Temesvar.

Kwizde restitucijska tekočina

Pralna voda za konje. Cena steklenici 1 gld. 40 kr. a. v.

Rabi se nad 30 let v dvornih hlevih, v velikih hlevih vojaških in zasebnih kot krepčilo pred in po težkih delih, proti poditvam, izvinjenjam, otrpenji kit i. t. d. ter daje konjem posebno moč za brzi tek.

Paziti je na gorenje varnostno znamko in zahtevati je izrecno Kwizdino restitucijsko tekočino.

Dobiva se v vseh lekarnah in trgovinah s specerijskim blagom.

Glavna zaloga 241-13

Franz Joh. Kwizda, e. in kr. avstrijski in kr. rumunski dvorni založnik, okrožni lekar v Korneburgu pri Dunaju.

Najnižje cene

Vizitnice (866-16) priporoča „Národná Tiskarna“ v Ljubljani.

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch tovarna dežnikov Ljubljana, Mestni trg 15.

KATHREINER-JEVA

Kneipp-ova sladna kava

je

najboljši primerek k navadni kavi.

Prodaja jo prekuovalec po originalnih tovarniških cenah

JANEZ LUCKMANN v Ljubljani.

Lepa, suha koruza

drobno in debelozrnata, je zopet zadobiti na debelo in drobno

v Treo-tovem magacinu za žito

v Ljubljani, Gradišče, Rimská cesta št. 6

pri

IVANU LININGER-ju

kateri priporoča tudi svoje

(232-35)

zaloga Radanjske in Radgonske kisle vode.

Z „Maggi-jevo začimbo“
DOBI JUHA UKUS
Izborne sredstvo. HORS CONCOURS na izložbi v PARIZU 1889. — (Član razsodišču) Na prodaj pri vseh trgovcih s specijalnim in delikatesnim blagom.

100 četrtnjakov (1000 veder)
dobrega štajerskega letošnjega vina
proda (1203—3)

Anton Gregorič, posestnik in posojilnični tajnik v Ptui.

Velika 50kratna loterija.
Glavni dobitek Žreb nepreklicno 1. decembra 1892.
75.000 gld.
Srečke po 50 kr. priporoča **J. C. MAYER.** (1207—6)

GROBELNIK & IHL
Pred Škofijo št. 2 v Ljubljani Pred Škofijo št. 2
priporočata
za zimsko sezono
po jake nizkih cenah
sukna
za obleke, menčikove in zimske suknje.
Cenene
robe za gospojinske oblike
in
pristno tiolsko nevaljano sukno
v modernih barvah za gospé.
Pristni barhant za bluze in oblačila.
Dalje (1230—2)
**Pique-, Schnürl-
in baržunasti barhant.**
Na statvah pletene robe in ogrinjače.
Tovarniška zaloga
platna, gradla in damast-robe.

KATHREINER'JEVA Kneipp'ova
sladna
kava.
(1089—11)
Neprekošen primesek navadni kavi.
Pristna samo s to varstveno znamko. Svari se pred ponarejanjem.

Novo racionalno zdravljenje.
Vsem bolnim na živcih
se najtopleje priporoča 21. izdaja izšle brošure
Romana Weissmann-a
Ueber Nervenkrankheiten, Vorbeugung und Heilung.
Dobiva se zastonj (700—11)
v c. kr. vseučiliščni knjigarni: JURIJ SZELINSKI, Stefansplatz 8., Wien.
Neškodljivo.

Za sezono 1892—1893
ponuja najceneje
v novem blagu in v veliki izbiri došle slavnozname
nepremočne ruske juftovine v celih kožah,
kakor tudi v uvaljanih škornjih, čizmah in
oglavjih
zaloga usnja JULIJA MOISES-A
v Ljubljani, Prešernov trg.
Vnanja naročila izvršujejo se najtočneje po pošti ali železnici
proti povzetju. (1114—6)

Kdo hoče uživati **dobrot jedino prave** — ne na
pol sežgane in paokus imajoče
SCHUTZ-MARKE

S. Kneipp.
Kneipp-ove sladne kave
naj kupi le ono v **rudečih** štirogeljnatih zavojih
bratov Ölz z varstvenima znamkama **stika** in
ponev. — Če se primeša

Olz-eva kava
ki je priznano naiboljši in najizdatnejši primesek navadni
kavi, dobi se **zdrava, cenena in hranična kavina**
pijača, ki daleko presega bobovo kavo, ki nima re-
dilne vrednosti.

Bratje Ölz, Bregenz,
od preč. g. župnika Kneipp-a jedino pooblaščena tovarna za Kneipp-ovo sladno
kavo v Avstro-Ogerski.
Dobiva se v vseh boljših trgovinah s kolonialnim blagom.

Priporočam
svojo bogato zalogo
gotovih, jako ukusno
napravljenih
suhih vencev
nove façone, kakor tudi
trakov z napisi
po najnižjih cenah;
sveži venci in **šopki** in vsa
v to stroko spadajoča dela iz-
vršujejo se pri meni po najno-
vejni faconi hitro in po prav-
nizkih cenah.
z odličnim spoštovanjem
Alojzij Korsika
umetni in trgovski vrtnar
v Ljubljani. (67—36)

KATHREINER'S Kneipp'ova
sladna
kava.
Dobi se povsodi.

DOBRA KAVA

le s Kathreiner-jevo
Kneipp-ovo
sladno kavo
za primeso.
Dobiva se povsodi.
Pred ponaredbami se svari.
(1084—11)

FRAN KAISER

puškar v Ljubljani

(Odlikovan v Gradcu 1890. leta, v Trstu, Gorici in Zagrebu 1891. leta.)

priporoča mnogovrstno

zalogo orožja in raznih lovskih potrebščin, kakor tudi pušk lastnega izdelka

ter izvršuje vsakojaka popravljanja točno in po najnižjih cenah. (949-18)

Korektor

za slovenščino in tuje jezike vzprejme se pod ugodnimi pogoji.

Prošnje vzprejema upravništvo „Slovenskega Naroda“ do 20. t. m.

Dalmatinsko vino

naravno, ukusno, prodaja na debelo po toli nizki ceni, da je

vsaka konkurenca izključena.

Častite kupce najujudnejše vabi na obilo naročbo (1196-8)

s splošanjem

Ivan Vladiskovich

vinotrijec, Vočarska št. 35.

Gričar & Mejač

preje M. Neumann

v Ljubljani, Slonove ulice št. 11

ponujata:

Zimske sukne	od gld. 12-
Menčikovi s pelerinom in brez pelerina	12-
Sacco od lodna	8-
Kožuh	15-
Vremenski plašči (Havelok)	12-
Obleke	14-
Spalne sukne	9-
Dežni kavčukovi plašči	13.50-
Praktične obleke za dečke	8-
Otroške obleke jako priljubljene strelske ali mornarske façone	4-
Menčikovi za dečke in deco s kapuco in pelerinom ali pa tudi brez teh	8-

Potni kožuh in guba od lodna

po različnih cenah. (1256 - 1)

Salonske obleke in fraki

vsake velikosti in cene vselej v veliki izbéri.

Novosti

v konfekcijah za gospé.

Velika izbér

mufov, boa, ovratnikov in čepic.

J. S. BENEDIKT

v Ljubljani

ponuja

vsake vrste kožušne robe

v največji izbéri in po najnižjih cenah, in sicer mufe iz zajče kože, sealskina, mouflona, svilne opice, chinchille, persijana, bobra, nutria, risa, domače in divje mačke, oposuma, angore, jazbeca, morskega psa, povodnjega kosa, jamajskega medveda, pelucha in krimera. — Dalje najnovejše sportne čepice za drsalke v lepih faconah, ki se kaj dobro podajajo, kakor tudi ozke in široke ovratnike, ki se vjemajo s čepicami.

Lične garniture za dečke in deklice

obstoječe iz kapice, ovratnika in mufa, povse belo ali pa barvasto. Obšivi od kožuhovine ali perja, zadnji vsled še velike zaloge po čudovito nizkih cenah.

Ugodna prilika za kup!

Po tako znižanih cenah se razprodajajo in sicer le tako dolgo, dokler je še kaj v zalogi, volnene nogovice za gospe in otroke

kakor tudi

fichu in dokolenice vsake barve.

(956-47)

Ivan Schlechta

Pavlina Schlechta roj. Tomažič

poročena.

(1258)

V Ljubljani, dne 12. novembra 1892.

Lepa mebljovana soba

za jednega ali dva gospoda odda se takoj.

Natančneje pove upravništvo „Slovenskega Naroda“.

V prodajalnico z mešanim blagom se vzprejmeta

jeden ali dva učenca

katera sta dovršila 13. leto ter vsaj tirirazredno šolo. Potrebitno je tudi nekoliko znanja nemščine. — Oglasiti se je naravnost pri trgovcu g. Viljemu Tomiću v Trebnjem, Dolenjsko.

(1257)

Zobozdravnik

J. Schweiger

uljudno naznanja p. n. slavnemu občinstvu, da zarad zadržkov dospe (1146-5)

za stalno prebivanje v Ljubljano še le dne 15. t. m.